

VESILAHDEN KUNTA

RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS 1. VAIHEKAAVA

Rantaosayleiskaavan muutos koskee kaavan yleismääräyksiä.

KAAVASELOSTUS, 29.05.2026

Kunnanhallitus: 12.5.2025 § 104, 26.1.2026 § 6, 20.4.2026 § 64, 8.6.2026 § 97

Kunnanvaltuusto: 15.6.2026 § 31

Kaavan voimaan tulo: 5.8.2026

Kaavaselostuksen liitteet:

- Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Liite 2 Palauteraportti osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Liite 3 Luonnosvaiheen palauteraportti
- Liite 4 Kaavaehdotusvaiheen palauteraportti
- Liite 5 Viranomaisneuvottelun muistio
- Liite 6 Kaavakartta määräyksineen 1:20 000

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Jokipolventie 15, 37130 Nokia Puh 040 5576086

2.4. Kaavamuutosalueen laajuus

Vesilahden rantaosayleiskaavan rantaviivan pituus on noin 240 km. Ranta-alueeksi on katsottu noin 200-300 metrin levyinen vyöhyke rantaviivasta lukien maasto-olosuhteista riippuen.

2.5. Tausta-aineisto

- Arkeologinen osainventointi Vesilahden osayleiskaava-alueella toukokuussa 2006
- Koskenkylän osayleiskaava-alueen maisemaselvitys, 2013
- Kulttuurimaisemat 2016 Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalousalueet. Pirkanmaan liitto 2016
- Kulttuuriympäristöselvitys. Vesilahti, Pappilan asemakaava-alue, 2002
- Laukon kartanon maisemaselvitys. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2014
- Narvan ja sen ympäristön rakennusinventointi ja maisemahistorian selvitys, 2004
- Pirkanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021. Ympäristöministeriö ja Syke.
- Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016. Pirkanmaan liitto 2016.
- Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännettösinventoinnit v. 2015
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, Museovirasto
- Vesilahden Koskenkylän ympäristön osayleiskaava-alueen rakennusinventointi, 2011
- Vesilahden Lammasniemen asemakaava-alueen rakennusinventointi ja arkeologinen inventointi 2016
- Vesilahti Laukko, muinaisjäännettösinventointi ranta-asemakaavan muutosalueella 2015
- Vesilahti Ranta-hovin asemakaavamuutosalueen tarkkuusinventointi 2014
- Vesilahti, Hukianhovi arkeologinen tarkkuusinventointi 2023
- Vesilahti, Kauppilan ranta-asemankaavan tarkkuusinventointi 2021
- Vesilahti, Kirkonkylän ja sen ympäristön rakennusinventointi ja maisemahistorian selvitys, 2004
- Vesilahti, Koskenkylän osayleiskaava-alueen muinaisjäännettösten täydennysinventointi 2014
- Vesilahti, Laukonselän ja kartanoalueen ranta-asemakaava. Arkeologia, maastokäynti 2011
- Vesilahti, Naarvanjoen suun pohjoispuolisen asemakaava-alueen muinaisjäännettösinventointi 2009
- Vesilahti, Narvan kylätontin paikannus 2008

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys kaavamuutosalueen oloista

Vesilahden kunnan päätaajamat Kirkonkylä ja Narva jäävät rantaosayleiskaava-alueen ulkopuolelle. Muita asutustihentymiä ovat Rämsö, Krääkkiö, Onkemäki ja Koskenkylä, joiden asutuksesta osa sijoittuu ranta-alueelle. Muutoin kaava-alue on lähinnä haja-asutusalueita.

Ranta-alueiden asutus on pääasiassa loma-asutusta.

Kulttuuriympäristö, maisema ja arkeologia

Vesilahden kunnan itäosaan painottuvat kulttuuriympäristöltään, kulttuurimaisemaltaan ja arkeologialtaan rikkaat alueet.

Vesilahden kunnan alueella, osin rantaosayleiskaavan alueella, sijaitsevat Laukon kartanon valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY), sekä maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt: Vesilahden kirkonkylä, Narvan raitti, Järvenranta, Sakoisten Hollon tila ja Palhon kartano.

Vesilahden kunnan itäosa kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Vesilahden kulttuurimaisema, VAMA2021).

Julkaisussa Pirkanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021, aluetta kuvataan seuraavasti:

”Vesilahden kulttuurimaisema edustaa Keski-Hämeen historiallista maanviljelysmaisemaa, jonka arvoa nostavat kauan jatkuneesta asutuksesta kertovat runsaat muinaisjäännökset sekä pitkät ja ehyet näkymät peltojen yli vesistöalueille. Asutus noudattaa perinteistä asutusrakennetta varsin hyvin. Alueen maisemallisia arvokohteita ovat Laukon kartano, Vesilahden kirkonkylä sekä useat keskiajalta periytyvät kylät.

Vesilahden kulttuurimaisema on Keski-Hämeelle tunnusomaista ranta- ja laaksoaluiden savikkoihin syntynyttä viljelymaisemaa, jota reunustavat laajat metsäiset mäki- ja kallioalueet ja suuret järvenselät. Alueen maaperä koostuu saven ohella lähinnä moreenista sekä rantasoiden ja kosteikkojen turvemaista. Maisema-alueen poikki kulkee matala ja katkonainen harjujakso, joka ulottuu Vakkalan kylästä Kierimonsalmen rannoille. Alueen itäpuolella harju jatkuu yhtenäisempänä muodostumana kohti Sääksmäkeä. Kallioperältään Vesilahden maisema-alue on kiillegneissistä ja kiilleliusketta, jota halkovat granodioriitti-, tonaliitti- ja kvartsidioriitti- sekä metavulkaniittijuonteet. Säijänselän etelärannalla kohoava jyrkkärinteinen Tuhnuvuori on arvokas kallioalue, jonka seinämässä on Pirunpesän vaikeapääsyinen luola.

Maisema-alueen laajat järvenselät (Säijänselkä, Vakkala, Toutonen, Sakavesi, Laukonselkä ja Alholahti) ovat Kokemäenjoen vesistön keskusjärven, Pyhäjärven laajentumia. Niiden yhteenlaskettu pinta-ala on tuntuvasti pääjärveä suurempi. Pitkien niemien erottamien selkien rannat ovat rikkonaiset ja paikoin kivikkoiset. Maisema-alueen eteläosissa sijaitsee kaksi kauttaaltaan rehevää pientä järveä, Vähäjärvi ja Onkemäenjärvi, jotka ovat hyönteis- ja lintulajistoltaan arvokkaita kosteikkoja. Toutosesta etelään kurottuvan Hulausjärven länsirannalla on laaja Mantereenrahkan rantasuo.

Vesilahti kuuluu eteläboreaaliseen kasvillisuusvyöhykkeeseen. Alueen savimaat ovat viljely- ja maatalouskäytössä ja viljelyaloja reunustavat havu- ja sekametsät. Maapohjaltaan rehevässä Laukonhaassa kasvaa suurehko, Suomen oloissa harvinainen pähkinäpensasmetsikkö. Alueen metsissä esiintyy arvokkaita sammallajeja. Viljelyalueiden yhteydestä on löydetty ahonoidanlukon ja ketonoidanlukon kaltaisia ihmisen muokkaamassa ympäristössä viihtyviä kasveja.

Kulttuuripiirteet

Vesilahden seudulta tunnetaan useita esihistoriallisia muinaisjäännöslöytöjä. Alholahten rantamilla Karholannokassa ja Hiidennokassa on sijainnut rautakaudella huomattavia asutusalueita, joilta on kaivettu esiin varsin rikkaita muinaishautoja. Vesilahden kirkonkylässä on hieman näitä nuoremmalle ajalle ajoittuva Kirmukarmun

löytöalue. Esihistoriallisten asuinpaikkojen sijoille on vakiintunut joukko alueen myöhempiä kyliä, kuten Hinsala, Laukko, Narva, Suomela, Mantere ja Vesilahden kirkonkylä. Vesilahden kirkonkylän kulttuuriperintöä rikastavat arkeologisten löytöjen ohella vuonna 1802 rakennetun kirkon, sakariston, hautausmaan ja tapulin muodostama kokonaisuus sekä vanhoista liike- ja julkisrakennuksista muodostuva kirkonkylämiljö. Kirkonkylän itäpuolella sijaitsevassa Lempäälän Päivääniemessä on harvinaisen suuri rautakautinen kalmisto, josta on löydetty noin 130 röykkiötä. Kalmistoa on käytetty arviolta 700 vuoden ajan 300-luvulta alkaen. Sen runsaimmat löydöt ajoittuvat vuosille 600–800.

Laukonselän ja Vakkalanselän välisellä kapealla kannaksella sijaitsee historiallisesti huomattava Laukon kartano, joka on perustettu rautakautiselle kalmistomäelle. Laukon kylästä muodostunut säterikartano on mainittu asiakirjoissa ensimmäisen kerran vuonna 1416, mutta tilan arvellaan syntyneen jo varhaiskeskiajalla. Keski-ajalla Laukko oli yksi Suomen mahtavimmista kartanoista, ja sen tilukset olivat 1600-luvun lopulla laajuudeltaan yli 37 000 hehtaaria. Laukon nykyinen päärakennus on vuodelta 1931, mutta pihapiirissä on muutamia 1800-luvulta periytyviä rakennuksia. Pihapiirissä on myös kellari, jonka tulkitaan kuuluneen kartanon keskiaikaiseen rakennukseen. Laukonselkään työntyvässä Hautaniemessä on 1800-luvun lopulla rakennettu Standertskjöld-Nordenstam-suvun hautakappeli.

Vesilahti on perinteistä talonpoikaista seutua, jonka vanha asutusrakenne on perustunut läntisen Suomen tapaan ryhmäkyliin. Alueen tilat ovat olleet suuria ja niiden tuntumassa on ollut isonjaon jälkeen paljon torppia ja mäkitupia. Sosiaalisesta rakenteestaan johtuen Vesilahden alue oli yksi sisällissodan ydinalueista. Maalis-huhtikuussa 1918 alueella käytiin satoja kaatuneita vaatineet Lempäälän–Vesilahden taistelut. Taistelujen yhteydessä tuhoutuivat muun muassa Laukon kartanon vanhat rakennukset sekä valtaosa Narvan, Kuralan ja Ylämäen kylien rakennuskannasta. Hurskasvuorella sijaitsee venäläisten vuosina 1914–1915 rakennuttama tukikohta, joka toimi sisällissodassa punaisten tukikohtana ja jonka ympäristössä on noin kilometrin verran juoksuhautoja. Myös Koskenkylän seurantaloon pohjoispuolisella mällä sijaitsee taisteluhautajärjestelmä, joka muodostuu pesäkkeistä, bunkkereista ja suoja-kaivannosta.

Vesilahden alue on edelleen Tampereen ympäristön vahvinta viljelysseutua. Alueella on useita maisemallisesti edustavia kyläkokonaisuuksia, kuten Narva, Kostiala ja Ania. Myös Koskenkylän ja Saarikunnan historiallisesti kerrokselliset maaseudun peltomaisemat suurine peltoaukeineen ovat erittäin edustavia. Joissakin alueen kylissä on esikaupungistumisen merkkejä. Maaseutuelinkeinojen muutos näkyy alueella ennen kaikkea perinteisen lypsykarjatalouden hiipumisena. Maisema-alueella on kuitenkin säilynyt arvokkaita perinnebiotooppeja, kuten Laukonhaka, Hopun haka ja rantalaidun sekä Marttilan ranta- ja katajaniityt. Lajistoltaan merkittävien perinnebiotooppien yhteydessä on paljon muinaisjäännöksiä, jotka korostavat maisemien historiallista luonnetta ja pitkään jatkunutta käyttöä.

Runsasjärvisenä, taajaan asutettujen seutujen tuntumassa sijaitsevana kuntana Vesilahti on kehittynyt suosituksi lomapiitäjäksi. Maisema-alueen järvien rannoilla on tiivistä kesäasutusta. Alueen tuntumassa, Hulausjärven itärannalla on 1800- ja 1900-lukujen vaihteen huviloita, joiden jugendvaikutteiset rakennukset ovat olen-nainen osa järven maisemakuvaa. Alueella on myös runsaasti virkistyspalveluita ja liikuntareittejä. Narvan kylässä on herätetty henkiin 1800-luvulla hiipunut markkinape-rinne.

Maisemakuva

Vesilahden kulttuurimaisema on laajojen järvinäkymien rikastama maaseutumaisemakokonaisuus, joihin liittyy esihistoriaan asti ulottuvia asutus- ja maankäyttökerroksia. Maisema-alueen rungon muodostaa saarten ja niemien jakama Pyhäjärven eteläosa, jonka lahdet ulottuvat syvälle sisämaahan. Lahtien rannoilla on vehmaita lehtoja ja arvokkaita niittyalueita. Järvien ja vanhan viljelymaiseman yhdistelmä avautuu monina hie-noina näkyminä alueen vanhoille maanteille. Erityisesti Narvan tie ja Hulausjärven itärantaa kulkeva vanha Turuntie ovat maisemallisesti vaikuttavia. Alueen kulttuurimaiseman kiintopisteitä ovat Vesilahden kirkonkylä ja Laukon kartano.

Vesilahden kylissä näkyvät vanhojen raittikiylien ja ryhmäkiylien muodot. Alueen tilakeskukset sijoittuvat tyypillisimmin loivasti kohoaville puustoisille kivennäismaasarekkeille tai mäenrinteeseen metsänrajaan. Näkymät peltoaukeille avautuvat tilakeskusten pihapiireistä moneen suuntaan. Vesilahden maaseutumaisemien asutusrakennelma kertoo isonjaon jälkeisestä tilallisten ja maattomien muodostamasta maatalousyhteiskunnasta, jonka jännitteet purkautuivat Suomen itsenäistymisen jälkeen sisällissotana. Alueella käytyjen taistelujen jäljet näkyvät muun muassa runsaana 1920-luvulta periytyvänä rakennuskantana.”

Rantaosayleiskaavan alueella sijaitsee osia seuraavista maakunnallisesti arvokkaista kulttuurimaisemista: Palhon-Vakkalan kulttuurimaisema, Laukon kulttuurimaisema, Hinsalan kulttuurimaisema, Kuralan kulttuurimaisema, pieneltä osin Narvan kulttuurimaisema, Sakoisten kulttuurimaisema, Kaakilanniemen kulttuurimaisema, Koskenkylän-Saarikunnan-Mantereen kulttuurimaisema sekä pieneltä osin Heinäsuon - Sarkkilan kulttuurimaisema.

Vesilahden rantaosayleiskaavan kaavaselostuksessa (23.9.1999) maisemasta kerrotaan seuraavaa:

”Vesilahti kuuluu maisema-aluejaossa kahden eri maisemamaakunnan vaihteluvähykkeeseen. Hämeen viljely- ja järviin piirteitä löytyy erityisesti kunnan pohjoisosista Pyhäjärven rannoilta. Sen sijaan lounaismaahan erityispiirteet ovat vaikeammin havaittavissa. Tarkemmassa jaossa Vesilahti kuuluu osin Ala-Satakunnan viljelyseutuun ja osin Keski-Hämeen viljely- ja järviseluun.

Tarkasteltaessa kuntaa kokonaisuutena suuremmassa mittakaavassa alue jakaantuu kolmeen maisema-alueeseen. Pyhäjärvi ranta-alueineen muodostaa maisema-alueen, jota hallitsevat kauniit järvi- ja järviselut. Nykyisin järven ranta ja saaret ovat monin paikoin melko tiheään rakennettuja.

Pyhäjärven rannasta kunnan sisäosiin päin siirryttäessä maiseman hallitsevaksi piirteeksi tulevat vähitellen savimaiden laajat viljelyalueet viljapelloineen ja laitumineen. Kolmannen maisema-alueen muodostavat karut moreeniseudut kunnan etelä- ja länsiosissa, jossa maisemaa hallitsevat laajat havumetsäalueet sekä pienet metsäjärvet ja -lammet.

Pinnanmuodoiltaan Vesilahti on melko alavaa. Suurin osa Vesilahden kuntaa on ns. kankaremaata, jonka korkeusvaihtelut ovat keskimäärin 10-20 metriä. Mäkimaata, jossa korkeusvaihtelut ovat 20-50 metriä, esiintyy ainoastaan kunnan pohjoisosissa Hinsala-Kurala-Vakkala-Palho -alueella.”

Kaavan suunnittelualueella sijaitsee useita tunnettuja kiinteitä muinaisjäännekohteita ja muita arkeologisia kohteita. Arkeologiset kohteet painottuvat rantaosayleiskaavan itäosaan.

Kallioperä ja maaperä

Suonojärven ja Naarvajärven itärannoilla sekä Hinsalassa on valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet. Iso Arajärven luoteispuolella on seudullisesti arvokas moreenimuodostuma, kumpumoreeni.

Vesilahden rantaosayleiskaavan kaavaselostuksessa (23.9.1999) kallio- ja maaperästä kerrotaan seuraavaa:

"Vesilahden kallioperä kuuluu eteläisen Pirkanmaan liuskeisia kivilajeja sisältävään alueeseen. Kivilajeiltaan se on melko vaihteleva. Metamorfisista kivilajeista yleisimpiä ovat amfiboliitti, jota esiintyy etenkin kunnan eteläosissa ja kiilleliuske, jota esiintyy varsinkin kunnan pohjois- ja itäosissa. Magmakivilajeista tyypillisimpiä on Granodioriitti, jota esiintyy laajalla alueella kunnan keski- ja pohjoisosassa. Granodioriitti-alueella on myös graniittimuunnosesiintymiä. Tavallisin maalaji on moreeni, jota esiintyy etenkin korkeammilla alueilla. Sen sijaan alavat Pyhäjärven ranta-alueet ovat tyypillisesti savimaita."

Ilmasto ja vesiolosuhteet

Vesilahden rantaosayleiskaavan kaavaselostuksessa (23.9.1999) ilmastosta kerrotaan seuraavaa:

"Vesilahti kuuluu mereiseen ilmastoalueeseen, jossa talvet ovat leutoja ja kesät kohtalaisen lämpimiä. Pienilmaston osalta vesistöjen vaikutus Vesilahdella on oleellinen, sillä vesistöt tasaavat lämpötilanvaihteluita."

Vesilahden kunnan alueella ei ole tiedossa tulvariskien hallintalain mukaisia merkittäviä tulvariskialueita.

Luontoarvot

Vähäjärvi ja Onkemäenjärvi ovat yksityisiä luonnonsuojelualueita. Onkemäenjärvi ja Iso-Hyyhynen ovat Natura-alueita.

Onkemäenjärvi on valtakunnallisesti arvokas lintuvesialue ja valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman kohde. Iso-Hyyhynen on edustava ja arvokas luonnontilainen humusjärvi ja valtakunnallisessa pienvesi-inventoinnissa arvokkaaksi luokiteltu alue.

Vesilahden rantaosayleiskaavan kaavaselostuksessa (23.9.1999) luontoarvoista kerrotaan seuraavaa:

"Vesilahti voidaan kasvillisuudeltaan jakaa kahteen suuralueeseen. Kunnan pohjois- ja länsiosien savimailla kasvillisuus on rehevää ja paikoin lehtomaista. Vallitsevia metsätyyppejä ovat tuoret ja lehtomaiset kankaat. Kunnan etelä- ja itäosien moreenimaiden kasvillisuus on karumpaa. Vallitseva metsätyyppi on mustikkatyypin tuore kangasmetsä, mutta alueella esiintyy myös puolukkatyypin kankaita sekä soita, joista vallitsevia ovat erilaiset korvet ja rämeet."

Vesilahden eläinlajisto on varsin monipuolinen. Tämä johtuu etenkin alueen monipuolisesta ja rehevästä kasvillisuudesta, lounaisesta sijainnista sekä yhtenäisten metsäalueiden muodostamasta rauhallisesta elinympäristöstä. Vesilahdella, kuten muuallakin lounaisessa Suomessa, valtaosa eläinlajeista kuuluu joko eurooppalaiseen tai siperialaiseen faunatyyppiin. Edellä mainittuun tyyppiin kuuluvia ovat mm. siili, rusakko ja sepelkyyhky ja jälkimmäiseen kuuluvia mm. hirvi ja liito-orava. Uhanalaisista tai harvinaisista lajeista suunnittelualueella pesiviä ovat mm. kaakkuri, kuikka ja punajalkaviklo. Merkittäviä lintuvesiä ovat mm. Mantereenjärvi, Onkemäenjärvi ja Vähäjärvi."

Rantaosayleiskaavasuunnittelun pohjaksi laadittiin luontokohdeselvitys, jonka maastotyöt tehtiin kesällä 1996. Ranta-alueet jaettiin kolmeen arvoluokkaan. Luokkia määriteltäessä arvioitiin alueiden geologinen, biologinen, maisemallinen ja historiallinen sekä moninaiskäyttölinen merkitys. Luokittelussa käytettiin kolmiportaista luokitteluasteikkoa (vähän merkittävä, jokseenkin merkittävä tai hyvin merkittävä). Arvoluokituksen perusteella ranta-alueet jaettiin kahteen toimenpideluokkaan, joista toiseen sijoitettiin alueet, joille rakentamista voidaan ohjata kaavallisilla tai lievillä rakennuslakiin pohjautuvilla määräyksillä ja toiseen alueet, joilla ensisijaisesti tulisi pyrkiä melko tiukkiin tai tiukkiin kaavallisiin määräyksiin rakentamisen sijoittelussa ja selvittää mahdollisuudet rakennusoikeuden siirtämiseksi.”

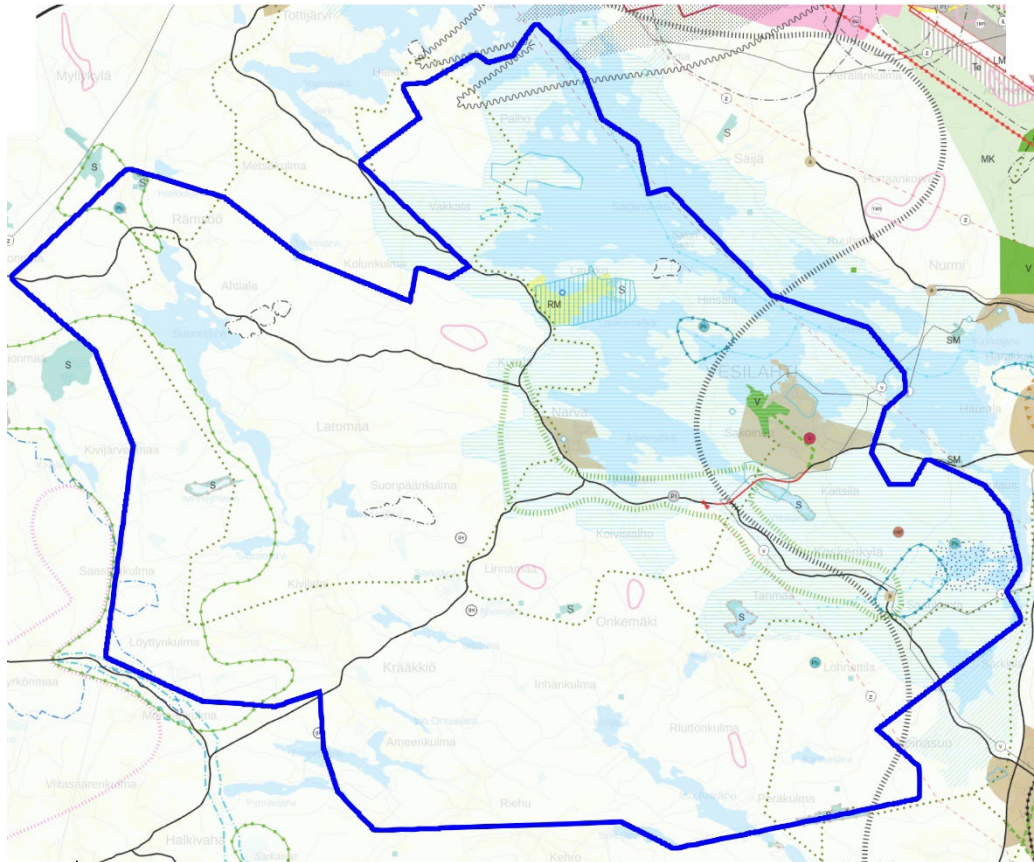
Liikenne ja kunnallistekniikka

Vesilahden kunnan alueella on valtion ylläpitämä tieverkko ja yksityisteitä. Taajama-alueilla on kunnan ylläpitämä katuverkosto.

Osassa rantaosayleiskaava-aluetta ei ole vesihuoltoverkostoa. Alueella edellytetään, että jätevesistä huolehditaan kiinteistökohtaisesti, ellei kiinteistöä ole mahdollista liittää vesihuoltoverkkoon.

3.2 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Ote voimassa olevasta maakuntakaavatilanteesta: Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyväksytty 27.3.2017) ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaava (Elonkirjo ja energia) (hyväksytty 7.4.2025). Vesilahden kunnan raja on esitetty sinisellä viivalla.

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Lisäksi vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia on kuulutettu tulemaan voimaan 16.6.2025, mutta sillä ei ole lainvoimaa. Lisäksi Pirkanmaalla on vireillä teollisuuden vaihemaakuntakaava.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä rantaosayleiskaavan alueet on osoitettu lähes yksinomaan **maatalousalueiksi**.

Maaseutualue

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Vesilahden länsiosaan on osoitettu maakuntakaavassa **luonnon monimuotoisuuden ydinalue**.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalue

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina yhteyksinä. Merkintä ei rajoita estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutus-luonteeseen rakentamiseen tai loma-asumiseen.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Yksittäisistä järvistä Vähäjärvi, Onkemaenjärvi ja Iso-Hyyhynen on osoitettu kokonaan tai osittain **suojelualueiksi**. Onkemaenjärvi ja Iso-Hyyhynen ovat lisäksi **Natura-alueita**.

Suojelualue

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet, kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella, sekä koskien suojelulailla rauhoitetut kosket.

Kohdemarkintaa käytetään osoittamaan 2–10 hehtaarin kokoisia alueita sekä ne suojelualueet, jotka sijaitsevat Muinaismuistoalueella (SM). Alle 2 hehtaarin kokoisia alueita ei osoiteta maakuntakaavassa. Alueilla, joihin sisältyy pinta-alaltaan merkittäviä vesialueita, käytetään lisäksi alueen ulkorajat osoittavaa merkintää. Vaihemaakuntakaavassa osoitetaan aluevarauksena myös sellaiset alle 10 hehtaarin alueet, jotka täydentävät kokonaisuusmaakuntakaavassa osoitettuja suojelualuevarauksia.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset, ja alueiden toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti

valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Pääosin Pyhäjärven ranta-alueille sijoittuva osat rantaosayleiskaavasta ovat **valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita**, Vesilahden kulttuurimaisema. Lisäksi maakuntakaavassa on osoitettu **maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet**: Palhon-Vakkalan kulttuurimaisema, Hinsalan kulttuurimaisema, Laukon kulttuurimaisema, Sakoisten kulttuurimaisema, Kaakilanniemen kulttuurimaisema, Narvan kulttuurimaisema, Koskenkylän-Saarikunnan-Mantereen kulttuurimaisema ja Kuralan kulttuurimaisema.

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021). Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Osin rantaosayleiskaavan alueella sijaitsee **valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö**, Laukon kartano.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Merkinnöillä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009).

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinnällä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakuntakaavassa on osoitettu **maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt**, Vesilahden ja Lempäälän kartanot ja suurtilat/ Palho, Järvenranta sekä Kurjen ja Holon tilat.

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.
Merkinnöillä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.

Kohdemarkinnalla osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Hinsalaan ja osin Sakoiisiin on osoitettu **arkeologisen perinnön ydinalue**.

Arkeologisen perinnön ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset arkeologisen perinnön tihentymät.

Suunnittelumääräys:

Alueella sijaitsevien muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

Narvan ja Kirkonkylän välinen alue rantaosayleiskaavan alueesta on osoitettu **maaseutuasumisen kehittämisen kohdealueeksi**.

Maaseutuasumisen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan aluerakenteeseen hyvin soveltuvia alueita, joita kehitetään maaseutumaisen asumisen alueena.

Kehittämissuositus:

Alueelle tulee laatia osayleiskaavatasoinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon maisemarakenteen ominaispiirteet ja alueen kulttuuriperintö.

Kirkonkylän ja Koskenkylän alue sekä niiden itäpuolinen alue on osoitettu **kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeksi**.

Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätaloustalaitiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajakentämispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa- ja

metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista.

Kehittämissuositus:

Alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Osa Vesilahden kunnan pohjoisosasta kuuluu maakuntakaavan **lentomelualueeseen 1**.

Lentomelualue 1.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L den on yli 55 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa uutta asutusta tai muuta toimintaa, joka on herkkä melun haitoille. Alueella on mahdollista nykyisten asuinrakennusten ja muuhun meluherkkään toimintaan liittyvien rakennusten peruskorjaus ja laajentaminen.

Vesilahden kunnan itäosa kuuluu Vanajaveden – Pyhäjärven **vesienhoidon erityisalueeseen**, jonka lähivaluma-alueilla tulee yksityiskohtaisessa suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota vesien ekologista ja kemiallista tilaa heikentävien tekijöiden vähentämiseen.

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa Elonkirjo ja energia Mantereenjärven ympäristöön on osoitettu siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue

Merkinnällä osoitetaan luontoarvoiltaan maakunnallisesti merkittäviksi tunnistetut alueet vesistöissä, virtavesissä sekä niiden läheisyydessä. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina yhteyksinä. Merkintä ei estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai vesistöjen käyttöä. Merkintä ei estä alueen käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Taajamaluonteinen rakentaminen on mahdollista niillä alueilla, jotka todetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siihen soveltuviksi.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevilla suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös valtioneuvoston vahvistama vesienhoitosuunnitelma.

Yleiskaava

Vesilahden rantaosayleiskaava on tullut voimaan 10.12.2002.

Rantaosayleiskaava ohjaa kunnan ranta-alueiden maankäyttöä. Rantaosayleiskaavassa on yhteensovitettu eri maankäyttömuotoja kuten loma-asutus ja pysyvä asuminen, alueella harjoitettavat elinkeinot, virkistyskäyttö ja luonnonsuojelutarpeet. Rantaosayleiskaavalla on mää-

ritetty mahdollisimman tasapuolisesti ja ympäristön olosuhteet huomioiden lomarakentamisen määrä ja yleispiirteinen sijainti tiloittain. Muita lähtökohtia ovat olleet virkistyskäytön mahdollisuuksien turvaaminen ja luonnonympäristön sekä maisemallisesti arvokkaiden alueiden suojeleminen.

Vesilahden rantaosayleiskaavassa määrätty, että rantaosayleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennuslupa tavanomaista lomarakentamista varten, ellei rakentamisella muodosteta taaja-asutusta. M-, MT-, MU-, VR- ja SL-alueilta on rakennusoikeus rantavyöhykkeellä (200 m) siirretty maanomistajakohtaisesti RA-alueille. Vesilahden rantaosayleiskaava on mitoitukseltaan ja ohjausvaikutukseltaan riittävän tarkka, jotta kaavaa on voitu käyttää rakennuslupan/rakentamislupan myöntämisen perusteena kaavan mukaiselle lomarakentamiselle.

Rantaosayleiskaava on laadittu ohjaamaan rantojen kokonaisvaltaista maankäytön kehittymistä. Rantaosayleiskaavassa on määritetty rakennuspaikkojen määrä, niiden sijoittelu sekä muu maankäyttö mahdollisimman tasapuolisesti ottamalla huomioon luonnonympäristö, maisema, rakennettavuusolosuhteet, rantaviivan muoto ja läheisyystekijät, tilojen kiinteistönmuodostuksen historia sekä nykyinen rakentamistilanne.

Rantaosayleiskaavan mitoitus on perustunut ympäristön lähtökohdista johdettuihin mitoitusvyöhykkeisiin. Perusteena ovat olleet ympäristölähtökohtien merkittävyys ja olosuhteiden herkkyyks muutoksille alueittain. Mitoitusvyöhykkeiden rajausta on perustunut laadittuihin selvityksiin. Mitoitus on määritetty rakennuspaikkojen lukumääränä/ muunnettu rantaviivakilometri. Lisäksi saarissa mitoitukseen on vaikuttanut saaren pinta-ala.

Maanomistajien tasapuolisen mitoituksen perusteeksi on laadittu kantatilaselvitys ja muunnetun rantaviivan selvitys, joiden pohjalta on tehty kaavan mitoitusuunnitelma.

Rantaosayleiskaavalla on ratkaistu lomarakennuspaikkojen määrä ja likimääräinen sijainti samoin kuin alle 200 metrin etäisyydellä rantaviivasta sijaitsevien pysyvän asutuksen rakennuspaikkojen määrä ja likimääräinen sijainti. Sen sijaan yli 200 metrin päässä rantaviivasta jää haja-asutus erikseen ratkaistavaksi rakennuslupamenettelyn yhteydessä niitä alueita lukuun ottamatta, joilla rakentaminen on kielletty.

Rantaosayleiskaavassa on määrätty, että rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

Osayleiskaavalla on ratkaistu myös muiden alueiden yleispiirteinen käyttö. Tärkeimmät luontokohteet on varattu suojelualueiksi. Suojelualueille, lähivirkistysalueille, retkeily- ja ulkoilualueille sekä maa- ja metsätalousalueille, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU), on annettu rakennuslain 124 a §:n mukainen toimenpidekielto. Lisäksi rakennuspaikkojen sijoittelussa on otettu huomioon luontoarvot siten, että rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan kulutuskestävyydeltään parhaille alueille tarvittaessa myös rakennusoikeuden siirroilla.

Ei-omarantaisten rakennuspaikkojen määrä on harkittu tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti, kun omarantainen rakennuspaikka on korvattu ns. yhteisrantaishalla rakennuspaikalla, on korvaavien rakennuspaikkojen määrä 2 kertaa suurempi.

Maatilan talouskeskus alle 200 metrin päässä rantaviivasta on tulkittu yhden lomarakennusyksikön veroiseksi. Tällaiselle talouskeskukselle saa rakentaa rantasaunan. Pääsääntöisesti tällainen sauna on jo rakennettukin. Muille pysyvien asuntojen rakennuspaikoille ei saa rakentaa rantasaunaa, elleivät ne ole omarantaisia. Ei-omarantaisia pysyvien asuntojen raken-

nuspaikkoja ei myöskään ole laskettu mitoittamiseen vaikuttaviksi. Nämä ovat pääasiassa suhteellisen vanhoja rakennuspaikkoja. Vahvistetut rantakaavat on otettu huomioon sellaisinaan samoin kuin voimassaolevat rakennus- ja poikkeusluvut. Mitoituslaskelmissa rakennuspaikkojen määrä on pyöristetty ylöspäin puolikkaasta alkaen. Tarvittaessa on käytetty kohtuullisuusharkintaa mm. halkomistilanteissa sekä rajatapauksissa.

Rantaosayleiskaavassa on yhteensä noin 242 km rantaviivaa. Muunnettua rantaviivaa alueella on noin 159 km.

Rantaosayleiskaavassa uusia rakennuspaikkoja osoitettiin yhteensä 195 kappaletta (186 omarantaista ja 9 yhteisrantaista). Tämä merkitsi 8,9 omarantaista rakennuspaikkaa muunnettua rantaviivakilometriä kohti. Pyhäjärven alueelle osoitettiin noin sata uutta rakennuspaikkaa, Suonojärven -Saastojärven alueelle noin 50 ja muille järville runsaat 30 rakennuspaikkaa.

Loma-asuntojen alueiksi (RA) on osoitettu sekä omarantaisten että yhteisrantaisten lomiasutuksen rakennusalueita. Kaavassa on osoitettu kaikkiaan 1326 RA-rakennuspaikkaa, joista 186 on uusia. Yhteisrantaista loma-rakennuspaikkoja osoitetuista on 72, joista 9 on uusia. Uudet rakennuspaikat ovat kooltaan keskimäärin 4100 m².

Loma-asuntojen alueiksi kaavamääräyksellä RA-2 on osoitettu sellaisia rakennuspaikkoja, joille ei tulisi rakentaa lisää. Nämä ovat pääosin rakennettuja rakennuspaikkoja, jotka sijaitsevat enimmäkseen alle 1 ha:n saarissa. Kaavamääräyksen mukaan alueen rakennuspaikan rakennusoikeus määräytyy olemassa olevan rakennuskannan mukaan. Lisäksi merkinnällä on osoitettu muutamia ennestään rakentamattomia rakennuspaikkoja, joille saa rakentaa enintään 25 kerrosneliömetrin suuruisen rantasaunan.

Matkailupalvelujen alueeksi (RM) on osoitettu pääasiassa jo olemassa olevia maatilamatkailua palvelevia alueita. Lisäksi merkinnällä on osoitettu seurakunnan leirikeskus Mustalamilla. Yksi uusi RM-alue on osoitettu Alhonlahden ranta-alueelle.

Rantaosayleiskaavassa **erillispientalojen alueeksi (AO)** on osoitettu jo rakennetut vakituisten asumisen rakennuspaikat ja yksi uusi rakennuspaikka.

Jo rakennetut maatilojen talouskeskukset on osoitettu **maatilojen talouskeskusten alueeksi (AM)**. Rantaosayleiskaavassa ei ole osoitettu uusia talouskeskusten paikkoja. Kaavamääräyksen mukaan talouskeskukseen liittyvän maatilan rantasaunan saa rakentaa tilan maa- ja metsätalousalueelle, kun talouskeskuksen ja saunan välillä on toiminnallinen yhteys.

Maatilojen talouskeskusten alueeksi, jolla ympäristö säilytetään (AM/s), on osoitettu Laukon kartanon ympäristö, Palhon kartanon rakennusten alueet sekä Jaanu. Alueet on suunniteltava siten, että olemassa olevan arvokkaan rakennuskannan ja ympäristön luonteen säilymiselle luodaan edellytykset. Uudisrakentamisen ja olemassa oleviin rakennuksiin tehtävien muutoksien maisemaan sopeutumiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kaavamääräyksen mukaan talouskeskukseen liittyvän maatilan rantasaunan saa rakentaa tilan maa- ja metsätalousalueelle, kun talouskeskuksen ja saunan välillä on toiminnallinen yhteys.

Rämsöön ala-asteen koulun alue on osoitettu **julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY)**.

Lähivirkistysalueeksi (VL) on varattu Rämsöön ala-asteen koulun viereinen alue.

Retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR) on varattu Suonojärven rannalla sijaitseva rantakaavassa varattu kunnan omistama alue sekä Pyhäjärven rannalla sijaitsevat Korpisaari, Katajasaari sekä Kuivaisluodot. Kuivaisluodoilla on myös venevalkamavaraus.

Venesatamaksi/ venevalkamaksi (LV) on osoitettu yhteensä 20 venevalkama- ja venesatamakäyttöön tarkoitettua aluetta. Alueet ovat olleet pääosin jo käytössä, mutta myös muutamia uusia alueita on osoitettu.

Luonnonsuojelualueeksi (SL-1) on osoitettu lintuvesiensuojeluohjelman alueet Onkemäenjärvi ja Vähäjärvi ja ne on osoitettu valtion tarpeisiin varatuiksi. Alueen käytössä on otettava huomioon lintuvesien suojeluohjelman vaatimukset. Rakennuslain 135 §:n nojalla on lisäksi määrätty, että alueen luonnonympäristön erityispiirteet on säilytettävä luonnontilassa. SL-1 -alueilla on voimassa rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto. Kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistyöt, puiden kaataminen tms. toimenpide vaatii kunnan luvan.

Luonnonsuojelualueeksi (SL-2) on osoitettu Pirunvuoren merkittävä kallioalue. Kaavassa on rakennuslain 135 §:n nojalla määrätty, että alueen geologiset erityispiirteet on säilytettävä luonnontilassa. Alueen maisemallisia tai luonnonosuhteista johtuvia arvoja ei saa vaarantaa tai heikentää. Myös SL-2 -alueilla on voimassa rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto.

Luonnonsuojelualueeksi (SL-3) on osoitettu luonnonsuojelullisesti arvokas pienvesi Iso-Hyyhönen. Kaavassa on rakennuslain 135 §:n nojalla määrätty, että alueen luonnonympäristön erityispiirteet on säilytettävä luonnontilassa. Myös SL-3 -alueilla on voimassa rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto.

Suojelukohdemerkinnällä on osoitettu muinaismuistolain suojelemaa muinaismuistokohteita. Kaavamääräyksen mukaan muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu niihin kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat tulee lähettää museovirastoon lausuntoa varten.

Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) on osoitettu tavanomaisia maa- ja metsätalousalueita. Alueille on annettu rakennuslain 31 §:n nojalla määräys, jonka mukaan alueella on 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä rakentaminen kielletty lukuun ottamatta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä talousrakennuksia ja maatilan talouskeskukseen liittyvää rantasaunaa. Rakennusoikeus alueelta on maanomistajakohtaisesti tutkittu ja siirretty RA-alueille.

Maa- ja metsätalousalueeksi (MT) on osoitettu etenkin avoimia peltoalueita. Kaavamääräyksen mukaan alueen avoimet pellot ovat merkittävä osa Vesilahden rantamaisemaa. Rakentamisella tai muilla toimenpiteillä ei saa aiheuttaa haitallisia muutoksia rantamaisemaan. Lisäksi alueelle on annettu rakennuslain 31 §:n nojalla määräys, jonka mukaan alueella on 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä rakentaminen kielletty lukuun ottamatta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä talousrakennuksia ja maatilan talouskeskukseen liittyvää rantasaunaa. Rakennusoikeus alueelta on maanomistajakohtaisesti tutkittu ja siirretty RA-alueille.

Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU), on osoitettu maa- ja metsätalousalueita, joilla on erityisiä maisemallisia arvoja tai luonnonarvoja. Alueilla on voimassa rakennuslain 124 a §:ssä tarkoitettu toimenpidekielto. Lisäksi rakennuslain 31 §:n nojalla on määrätty, että alueella rakentaminen on kokonaan kielletty. Alueet ovat pääsääntöisesti melko pienialaisia. Useat niistä sijoittuvat saariin tai ovat arvokkaita luontokohteita.

Maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU-1), on osoitettu Laukon kartanon läheisyydessä oleva alue, joka on kaavamääräyksiltään kuten MU-alueet, mutta alueelle sallitaan yhden erillispientalon rakentaminen, kuitenkin siten, että alueen arvokkaat luonnonolosuhteet ja kulttuuripiirteet eivät heikkene.

Hautausmaa-alueeksi (EH) on osoitettu Laukon kartanon yksityinen hautausmaa-alue.

Vesialueita (W) on Vesilahden rantaosayleiskaavassa mukana lähes 5000 ha.

Liikenneväylistä on kaavassa osoitettu **seutu- ja yhdystiet** sekä **laivaväylät**.

Asemakaavat

Rantaosayleiskaavan alueella on voimassa ranta-asetmakaavoja. Asemakaavoitetuilla alueilla yleiskaava ei ole voimassa.

Rantaosayleiskaavan alueella on voimassa seuraavat ranta-asetmakaavat:

- Valkkinen rantakaava, lainvoima 28.9.1992
- Takamaan rantakaava, lainvoima 16.5.1997
- Kurala, Salospohja rantakaava, lainvoima 24.8.1992
- Suonola, rantakaava, lainvoima 20.10.1994
- Suonojärven rantakaava, 21.3.1985
- Sarvijärvi, Kyynäjäjärvi rantakaava 21.3.1985
- Sakoisten rantakaava
- Sarvijärvi, Iso ja Pikku Oravajärvi rantakaava 21.3.1985
- Palho rantakaava, lainvoima 2.12.1994
- Mantere, Himaussaari rantakaava, lainvoima 13.7.1990
- Mantere, Mäki-Pietilä rantakaava, lainvoima 5.5.1994
- Laukko rantakaava, lainvoima 3.12.1991
- Koskenjoen ranta-asetmakaava, lainvoima 26.3.2016
- Junnila ja Kaakila rantakaava, lainvoima 24.4.1998
- Iso Inha rantakaavan muutos, lainvoima 25.4.1990
- Iso Arajärvi rantakaava, lainvoima 3.10.1996
- Hinsala rantakaava, lainvoima 24.8.1992
- Ameenjärvi, Pynnäjäjärvi rantakaava, lainvoima 30.4.1985
- Alhonselkä rantakaava, lainvoima 27.3.1987
- Korpiniemi rantakaava, lainvoima 3.12.1991

Lisäksi kaava-alueella on vireillä 3 kpl ranta-asetmakaavoja.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi (VAMA 2021) otettiin valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021 alueidenkäyttölain mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi.

Vesilahden kunnan itäosa kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Vesilahden kulttuurimaisema, VAMA2021).

Rakennusjärjestys

Vesilahden kunnan rakennusjärjestyksen on hyväksynyt kunnanvaltuusto 27.9.2004 §36.

Vesilahden rakennusjärjestyksen päivitys on vireillä.

Vesilahden rantaosayleiskaavassa on kaavamääräys:

”Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.”

Vesilahden voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä on määräykset, joihin rantaosayleiskaavassa viitataan.

Ympäristönsuojelumääräykset

Vesilahden kunnan ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 1.5.2020.

Ympäristönsuojelumääräyksissä määrätään muun muassa jätevesistä, kemikaaleista ja jätteistä sekä ilmansuojelusta.

Pohjakartta

Rantaosayleiskaavan päivityksessä on pohjakarttana käytetty ajantasaista maanmittauslaitoksen maastokarttaa.

4 KAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Aloite ja suunnittelun tarve

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutos, 1. vaihekaava, on tullut vireille Vesilahden kunnan aloitteesta.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

Osalliset

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan yhteydessä osallisia ovat:

- Kunnan asukkaat, maanomistajat ja loma-asukkaat sekä yrittäjät
- Vesilahden kunnanvaltuusto ja -hallitus
- Vesilahden kunnan lautakunnat
- Lupa- ja valvontavirasto
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
- Metsähallitus
- Urjalan kunta
- Akaan kaupunki
- Nokian kaupunki
- Sastamalan kaupunki
- Lempäälän kunta
- Pirkkalan kunta
- Pirkanmaan hyvinvointialue PIRHA
- Pelastuslaitos
- Puolustusvoimat

- Fingrid Oyj
- Finavia
- Lempäälän Vesi Oy
- MTK Pirkanmaa
- Metsänhoitoyhdistys
- Luonnonvarakeskus
- Suomen metsäkeskus
- Asukasyhdistykset, kyläyhdistykset
- Pirkanmaan riistanhoitoyhdistys
- Metsästysseurat
- Luonnonsuojelupiiri
- Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys
- Vesilahden yrittäjät ry
- Energiayhtiöt
- Teleliikenneyhtiöt
- Jakokunnat
- Tiekunnat

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka uskovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaikissa kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista antamalla palautetta nähtävänä olevista aineistoista. Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja yleiskaavaehdotuksesta.

Kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja kaavaehdotus asetetaan virallisesti nähtäville. Nähtävilläolosta kuulutetaan Lempäälän-Vesilahden Sanomissa sekä kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla. Virallinen aineiston nähtävilläolo on kunnanvirastolla ja kunnan nettisivuilla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville 22.5.2025 lähtien.

Aineistosta pyydettiin lausuntoja viranomaisilta ja muilta osallisilta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin palautetta seuraavilta: Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry, Pirkanmaan ELY-keskus, Lempäälän kunta, Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta, Vesilahden kunnan sivistyslautakunta, Pirkanmaan maakuntamuseo ja Puolustusvoimat.

Fingrid, Vesilahden kunnan elinvoimatoimikunta, Pirkanmaan liitto, Luonnonvarakeskus, Akaan kaupunki ja Vesilahden kunnan tekninen lautakunta ilmoittivat, että ne eivät anna lausuntoa Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen pohjalta huomioitavaksi kaavaa laadittaessa todettiin:

- Kaavaselostukseen sisällytetään tiedot olemassa olevista luonnonsuojelualueista, Natura-alueista ja maakuntakaavassa osoitetuista luonnon monimuotoisuuden ydinalueista ja sinivierherluonnon monimuotoisuuden ydinalueesta.

- Kaavaselistukseen sisällytetään tavoitteet Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen seuraavien vaihekaavojen sisällölle ja aikataululle.
- Tiedot laadituista rakennettua kulttuuriympäristöä ja arkeologiaa koskevista selvityksistä sisällytetään kaavaselistukseen.
- Pirkanmaan maakuntamuseon kirjoitusasu tarkistetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
- Kaavaselistukseen sisällytetään tieto maakuntakaavan lentomelualueesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen jälkeen järjestettiin viranomaisneuvottelu. 14.11.2025 järjestetyn viranomaisneuvottelun muistio on kaavaselistuksen liitteinä.

Kaavaluonnos

Kaavaluonnos valmistui tammikuussa 2026.

Kaavakarttaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 5.2. – 6.3.2026 väliseksi ajaksi.

Kaavan valmisteluaineistosta saatiin lausunnot Luonnonvarakeskukselta, Pirkanmaan liitolta, Vesilahden kunnan sivistyslautakunnalta, Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta, Lempäälän kunnalta, Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:ltä, Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Akaan kaupungilta ja Lupa- ja valvontavirastolta.

Kaavaluonnoksesta ei saatu yhtään mielipidettä.

Kaavaluonnosvaiheen palauteraportti on kaavaselistuksen liitteinä.

Saatujen palautteiden pohjalta kaava-aineisto tarkistettiin seuraavasti:

- Kaavaselistuksen kohtaan 6 Kaavan toteutus lisättiin tiedoksi seuraava: "Kaavaa toteutettaessa on huomioitava, että maanteiden suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteillä 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Jos rakennuspaikka sijaitsee lähellä maantietä ja kaavan määräys rakennuskohteen sijoittamisesta edellyttää rakennuksen sijoittamista maantien suoja-alueelle, on rakennuksen sijoittamiselle haettava poikkeusta kiellosta Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta. Elinvoimakeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 503/2005; 44, 46, 47 §)."
- Toteutuneen hallintouudistuksen mukaisesti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päivitettiin kaava-aineistoihin Lupa- ja valvontavirastoksi ja Sisä-Suomen elinvoimakeskukseksi.
- Kaavaselistuksen kohtaan 5.3. Kaavan vaikutukset täydennettiin kuvaus Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan suhteesta Vesilahden nykyiseen ja uudistettavaan rakennusjärjestykseen rannan maisema-arvojen ohjaamisen osalta.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus oli nähtävillä 30.4. – 29.5.2026 välisenä aikana.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnalta, Akaan kaupungilta, Lempäälän kunnalta, Pirkkalan kunnalta, Lupa- ja valvontavirastolta, Vesilahden kunnan sivistyslautakunnalta, Vesilahden kunnan tekniseltä lautakunnalta, Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta ja Pirkanmaan maakuntamuseolta.

Pirkanmaan liitto ja Luonnonvarakeskus ilmoittivat, että ne eivät anna lausuntoa Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan kaavaehdotuksesta.

Kaavaehdotuksesta ei saatu yhtään muistutusta.

Kaavaehdotusvaiheen palauteraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen perusteella ei tullut esiin tarpeita kaavaehdotuksen tarkistamiselle.

Kaavan hyväksyminen

Kunnanhallitus esittää valtuustolle yleiskaavan hyväksymistä ja valtuusto hyväksyy yleiskaavan muutoksen.

Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, valitusaika on 30 päivää.

Lupa- ja valvontavirasto voi valitusajan kuluessa tehdä hyväksymispäätöksestä oikaisukehottuksen, jolloin päätöksen täytäntöönpano keskeytyy, kunnes kunta tekee uuden päätöksen.

Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kirjeitse vain sitä erikseen kaavaehdotuksen nähtävänä ollessa pyytäneille.

Mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta, yleiskaava tulee voimaan kuulutuksella Lempäälän-Vesilahden Sanomissa, kunnan ilmoitustaululla ja internet-sivuilla.

4.4 Kaavan tavoitteet

Rakentamislakiin tehtiin 19.12.2024 voimaan tullut muutos, jonka mukaan rakennusjärjestyksellä ei voida kaventaa rakentamislain 42 §:n mukaista luvanvaraisuuden rajaa. Lakimuutoksen vuoksi rantayleiskaavassa annettu määräys, jonka mukaan rakennuksen koosta, rakennuksen sijoittamisesta ja rakennuksen sopeuttamisesta ympäristöönsä määrätään kunnan rakennusjärjestyksellä, ei enää koske lupakynnyksen alle jääviä rakennuskohteita. Näitä ovat esimerkiksi alle 30 neliömetrin tai alle 120 kuutiometrin kokoiset rakennukset sekä alle 50 neliömetrin suuruiset katokset.

Rakentamislaki 17 §

Rakennusjärjestys

Kunnassa on oltava rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvia rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteuttamista ja säilyttämistä koskevia määräyksiä, jotka eivät muuta, mitä 42 §:n 1 momentissa säädetään uuden rakennuskohteen luvanvaraisuudesta. Rakennusjärjestyksen

määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia. (19.12.2024/897)

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakentamisen sekä korjaus- ja muutostöiden osalta:

- 1)42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen rakennuspaikkaa ja muita alueita;*
  - 2)42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista;*
  - 3)sivuasuunnon rakentamista rakennuspaikalle;*
  - 4)42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen sopeuttamista ympäristöön,*
  - 5)42 §:n 2 momentin mukaista rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita kuin mainitun pykälän 1 momentissa mainittuja rakennuskohteita;*
  - 6)rakennuskohteiden paloturvallisuuteen liittyvää etäisyyttä naapurin rajasta;*
  - 7)rakennetun ympäristön hoitoa ja vesihuollon järjestämistä; sekä*
  - 8) muita 5–7 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.*
- (19.12.2024/897)*

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin.

Rantaosayleiskaavaan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua.

5 KAAVAN KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1 Kaavan rakenne ja sisältö

Rantaosayleiskaavan muutoksessa aiemmin rakennusjärjestyksessä olleita määräyksiä on siirretty rantaosayleiskaavan yleismääräyksiin.

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaava koskee kaavan yleismääräyksiä.

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavassa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin.

Kaavaan lisätään yleismääräyksiä, joista ei voimassa olevan rakentamislain nojalla ole mahdollista määrätä kunnan rakennusjärjestyksessä.

Kaavaan lisättävät yleismääräykset koskevat rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua.

Uudet kaavamääräykset:

RAKENNUSKOHTEN SIJOITTAMINEN

Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä lukuun ottamatta kerrosalaltaan enintään 25 m² suuruista saunarakennusta, jonka saa sijoittaa 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

ALIN SUOSITELTAVA RAKENTAMISKORKEUS

Rakennettaessa ranta-alueilla on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut. Rakennuskohteen korkeusasemaa määritettäessä tulee ottaa huomioon myös rakennuksen käyttötarkoitus, rakennustapa ja rakennuspaikan ominaispiirteiden vaatima lisäkorkeus.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on Pyhäjärven ranta-alueilla N2000 +78.80.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on muiden järvien ja jokien ranta-alueilla 1,0 metriä ylävesirajaa korkeammalla tai ellei ylävesirajaa ole tiedossa, vähintään 1,5 metriä keskivedenkorkeutta korkeammalla.

MUUTTUVA YLEISMÄÄRÄYS

Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

KUMOTTAVA MÄÄRÄYS

Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

5.2. Perustelut

Määräys rakennusten vähimmäisetäisyydestä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vastaa Vesilahden rakennusjärjestyksen nykyistä määräystä. Määräys, jonka mukaan kerrosalaltaan enintään 25 m² suuruisen saunan saa sijoittaa vähintään 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, vastaa Vesilahden rakennusjärjestyksen nykyistä määräystä. Rantaviivaetäisyyttä ja rantasaunaa koskevat määräykset koskevat kaikkia rantaosayleiskaavan alueita ja kaikkia rakennushankkeita.

Alinta suositeltavaa rakennuskorkeutta koskeva kaavamääräys vastaa Vesilahden rakennusjärjestyksen nykyistä määräystä 5 §. Määräys koskee kaikkia rantaosayleiskaavan alueita ja kaikkia rakennushankkeita. Määräys perustuu tavoitteeseen vesistöön aiheutuvan kuormituksen hallinnasta. Määräys on myös informatiivinen siten, että rakennettaessa lupakynnyksen alittavia rakennuksia rakentajat saavat tiedon asiasta viranomaisohjauksen puuttuessa.

Erikseen määrätään, että kunnan rakennusjärjestyksessä säädetään rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä. Rakennusjärjestyksessä säädetään rakennuspaikkojen kokonaisrakennusoikeudesta, rakennuskohteen sopeutumisesta ympäristöön sekä annetaan muita rakentamista koskevia, paikallisista oloista johtuvia määräyksiä ja ohjeita.

Rantaosayleiskaavan muutoksessa kumotaan kaavamääräys, jonka mukaan rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä. Määräys kumotaan vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Jäte- ja vesihuollosta säädetään ympäristönsuojelulaissa ja kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

5.3 Kaavan vaikutukset

Rakennuksen rantaviivaetäisyyttä ja alinta rakentamiskorkeutta koskevat kaavamääräykset koskevat kaikkia uusia rakentamiskohteita, myös rakentamislain lupakynnyksen alle jääviä alle 30 neliömetrin suuruisia rakennuksia.

Rakennuspaikkojen rakennusoikeutta, rakentamistapaa ja muuta käyttöä koskevat rantaosayleiskaavan toteuttamista ohjaa määräys, jonka mukaan niistä säädetään kunnan rakennusjärjestyksessä. Määräys säilyy ennallaan lukuun ottamatta määräystä rakennusten sijoittamisesta, joka on rantayleiskaavan muutoksessa tuotu rakennusjärjestyksestä kaavan yleismääräyksiin.

Voimassa olevan rantayleiskaavan määräys, jonka mukaan rantaosayleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennuslupa tavanomaista lomarakentamista varten, ellei rakentamisella muodosteta taaja-asutusta, säilyy ennallaan.

Rakentamislain 17 §:n mukaan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä sovelletaan, jos yleiskaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määrätty asiasta toisin.

Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Kaavamuutos säilyttää nykyiset rakennuspaikat. Kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin.
Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Kaavamääräys rakentamisen vähimmäisetäisyydestä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tukee vesien- ja ympäristönsuojelua. Määräämällä rakentamisen etäisyydestä vesistöstä sekä määräämällä alimmista suositellusta rakentamiskorkeudesta voidaan merkittävästi vaikuttaa vesistön kuormituksen hallintaan.
Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Kaavamääräys rakentamisen vähimmäisetäisyydestä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tukee luonnonarvojen vaalimista. Koska kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin, ei kaavamuutoksessa huomioida ajantasaista tietoa luontoarvoista.
Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Kaavamuutos säilyttää nykyiset rakennuspaikat. Kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle

	eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin. Kaavamuutos ei koske liikennettä koskevia kaavamääräyksiä.
Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;	Kaavamääräys rakentamisen vähimmäisetaisyydestä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tukee maiseman arvojen vaalimista. Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavaa valmisteltaessa on huomioitu se, että rantaosayleiskaava yhdessä rakennusjärjestyksen kanssa ohjaa riittävästi rannan maisema-arvojen säilymistä. Rantaosayleiskaavassa annetun rakentamisen vähimmäisetaisyyttä koskevan kaavamääräyksen lisäksi rannan maiseman säilymisestä määrätään Vesilahden rakennusjärjestyksessä. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan <i>”Rakennusta sijoitettaessa on huomioitava, että rakennuspaikan puusto ja muu kasvillisuus säilytetään erityisesti rakennusten ja rantaviivan välisellä vyöhykkeellä niin, että rantamaiseman luonnonmukaisuus säilyy.”</i> Vesilahden rakennusjärjestyksen päivitys on vireillä. Uuteen rakennusjärjestykseen on tavoitteena sisällyttää rantamaisemaa koskevia määräyksiä. Koska kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin, ei kaavamuutoksessa huomioida ajantasaista tietoa rakennetusta ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä.
Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	Kaavamuutos säilyttää nykyiset rakennuspaikat. Kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin.
Maanomistajiin	Kaavamuutos säilyttää nykyiset rakennuspaikat. Kaavamuutoksessa ei tehdä muutoksia kaavakartalle eikä eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin.

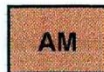
5.4 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamuutoksen jälkeen voimaan jäävät kaavamääräykset:

ALUEVARAUSMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

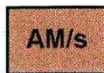

ERILLISPIENTALOJEN ALUE.

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE.

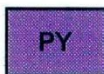
TALOUSKESKUKSEEN LIITTYVÄN MAATILAN RANTASAUNAN SAA RAKENTAA TILAN MAA- JA METSÄTALOUSALUEELLE, KUN TALOUSKESKUKSEN JA SAUNAN VÄLILLÄ ON TOIMINNALLINEN YHTEYS.

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ SÄILYTETÄÄN.

ALUE ON SUUNNITELTAVA SITEN, ETTÄ OLEMASSA OLEVAN ARVOKKAAN RAKENNUSKANNAN JA YMPÄRISTÖN LUONTEEN SÄILYMITSELLE LUODAAN EDELLYTYKSET. UUDISRAKENTAMISEN JA OLEMASSAOLEVIIN RAKENNUKSIIN TEHTÄVIEN MUUTOKSINEN MAISEMAAN SOPEUTUMISEEN ON KIINNITETTÄVÄ ERITYISTÄ HUOMIOTA.

TALOUSKESKUKSEEN LIITTYVÄN MAATILAN RANTASAUNAN SAA RAKENTAA TILAN MAA- JA METSÄTALOUSALUEELLE, KUN TALOUSKESKUKSEN JA SAUNAN VÄLILLÄ ON TOIMINNALLINEN YHTEYS.

JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

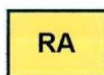
LÄHIVIRKISTYSALUE.

RAKENNUSLAIN 31 §:N NOJALLA ALUEELLA KIELLETÄÄN MUU KUIN YLEISTÄ VIRKISTYSKÄYTTÖÄ PALVELEVA RAKENTAMINEN. ALUEEN RAKENNUSOIKEUS ON MÄÄRITETTY KUNNAN RAKENUSJÄRJESTYKSESSÄ. ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §:N MUKAINEN TOIMENPIDEKIELTO.

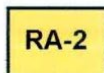
RETKEILY- JA ULKOILUALUE.

RAKENNUSLAIN 31 §:N NOJALLA ALUEELLA KIELLETÄÄN MUU KUIN RETKEILYÄ JA MUUTA YLEISTÄ VIRKISTYSKÄYTTÖÄ PALVELEVA RAKENTAMINEN. ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §:N MUKAINEN TOIMENPIDEKIELTO.

LOMA-ASUNTOALUE.

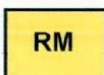
▲ UUDET RAKENNUSPAIKAT.

LOMA-ASUNTOALUE.

RAKENNUSPAIKAN RAKENNUSOIKEUS ON ENINTÄÄN OLEMASSA OLEVIA RAKENNUSTEN KERROSALAN SUURUINEN. VAIHTOEHTOISESTI RAKENNUSPAIKALLE SAA RAKENTAA ENINTÄÄN 25 KERROSNELIÖMETRIN SUURUISEN SAUNARAKENNUKSEN.

RAKENTAMISEN MÄÄRÄN TULEE SOPEUTUA ALUEEN LUONNON- OLOSUHTEISIIN JA MAISEMAAN.

MATKAILUPALVELUJEN ALUE.

LV

VENESATAMA / VENEVALKAMA.

EH

HAUTAUSMAA-ALUE.

SL-1

LUONNONSUOJELUALUE.

ALUEEN KÄYTÖSSÄ ON OTETTAVA HUOMIOON LINTUVESIEN SUOJELUOHJELMAN VAATIMUKSET.

RAKENNUSLAIN 135 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEEN LUONNONYMPÄRISTÖN ERITYISPIIRTEET ON SÄILYTETTÄVÄ LUONNONTILASSA.

ALUEELLA ON SELLAISIA ERITYISIÄ LUONNON- TAI MAISEMAL- LISIA ARVOJA, JOIDEN PERUSTEELLA ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §:SSÄ TARKOITETTU TOIMENPIDEKIELTO.

SL-2

LUONNONSUOJELUALUE.

RAKENNUSLAIN 135 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEEN GEOLOGISET ERITYISPIIRTEET ON SÄILYTETTÄVÄ LUONNON- TILASSA. ALUEEN MAISEMALLISIA TAI LUONNONOLOSUHTEISTA JOHTUVIA ARVOJA EI SAA VAARANTAA TAI HEIKENTÄÄ.

ALUEELLA ON SELLAISIA ERITYISIÄ LUONNON- TAI MAISEMAL- LISIA ARVOJA, JOIDEN PERUSTEELLA ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §:SSÄ TARKOITETTU TOIMENPIDEKIELTO.

SL-3

LUONNONSUOJELUALUE.

RAKENNUSLAIN 135 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEEN LUONNONYMPÄRISTÖN ERITYISPIIRTEET ON SÄILYTETTÄVÄ LUONNONTILASSA.

ALUEELLA ON SELLAISIA ERITYISIÄ LUONNON- TAI MAISEMAL- LISIA ARVOJA, JOIDEN PERUSTEELLA ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §:SSÄ TARKOITETTU TOIMENPIDEKIELTO.

M

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

RAKENNUSLAIN 31 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEELLA ON 200 METRIN SYVYISELLÄ RANTAVYÖHYKKEELLÄ RAKENTA- MINEN KIELLETY LUKUUNOTTAMATTA MAA- JA METSÄTALOU- DEN HARJOITTAMISEEN LIITTYVIÄ TALOUSRAKENNUKSIA JA MAATILAN TALOUSKESKUKSEEN LIITTYVÄÄ RANTASAUNAA.

MT

MAA- JA METSÄTALOUSALUE.

ALUEEN AVOIMET PELLOT OVAT MERKITTÄVÄ OSA VESI- LAHDEN RANTAMAISEMAA. RAKENTAMISELLA TAI MUILLA TOIMENPITEILLÄ EI SAA AIHEUTTAA HAITALLISIA MUUTOK- SIA RANTAMAISEMAAN.

RAKENNUSLAIN 31 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEELLA ON 200 METRIN SYVYISELLÄ RANTAVYÖHYKKEELLÄ RAKENTA- MINEN KIELLETY LUKUUNOTTAMATTA MAA- JA METSÄTALOU- DEN HARJOITTAMISEEN LIITTYVIÄ TALOUSRAKENNUKSIA JA MAATILAN TALOUSKESKUKSEEN LIITTYVÄÄ RANTASAUNAA.

MU

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA TAI YMPÄRISTÖARVOJA.

ALUEELLA ON SELLAISIA LUONNON- TAI MAISEMALLISIA ARVOJA, JOIDEN PERUSTEELLA ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §: SSÄ TARKOITETTU TOIMENPIDEKIELTO.

RAKENNUSLAIN 31 §:N NOJALLA MÄÄRÄTÄÄN, ETTÄ ALUEELLA ON RAKENTAMINEN KIELLETY.

MU-1

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA TAI YMPÄRISTÖARVOJA.

ALUEELLA ON SELLAISIA LUONNON- TAI MAISEMALLISIA ARVOJA, JOIDEN PERUSTEELLA ALUEELLA ON VOIMASSA RAKENNUSLAIN 124a §: SSÄ TARKOITETTU TOIMENPIDEKIELTO.

ALUEELLE SAA RAKENTAA YHDEN PYSYVÄÄN ASUMISEEN TARKOITETUN ERILLISPIENTALON, KUITENKIN SITEN, ETTÄ ALUEEN ARVOKKAAT LUONNONOLOSUHTEET JA KULTTUURIPIIRTEET EIVÄT HEIKKENE.

W

VESIALUE.

— -

KUNNAN RAJA.

—

YLEISKAAVA-ALUEEN RAJA.

—

VAHVISTETUN KAAVA-ALUEEN RAJA. RANTAKAAVA-ALUEILLA ON VOIMASSA RANTAKAAVAN MÄÄRÄYKSET.

—

ALUEEN RAJA.

— - -

ERI YLEISKAAVAMÄÄRÄYSTEN ALAISTEN ALUEENOSIEN VÄLINEN RAJA.

—

SEUTUTIE.

—

YHDYSTIE.

—

LAIVAVÄYLÄ.

km — -

KULTTUURIMAISEMA-ALUE.

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS KULTTUURIMAISEMA-ALUE. RAKENTAMISESSA JA ALUEELLA SUORITETTAVISSA MUISSA TOIMENPITEISSÄ TULEE HUOMIOIDA ALUEEN ARVOKKAAT MAISEMALLISET OMINAISPIIRTEET.

ak — -

ARVOKAS KALLIOALUE.

ALUEELLA OVAT VOIMASSA MAA-AINESLAIN 3 §.N MUKAISET MAA-AINESTEN OTTAMISTA KOSKEVAT RAJOITUKSET.

pv — -

POHJAVESIALUE.

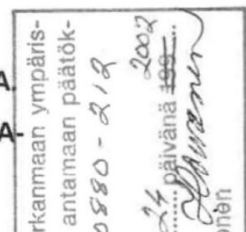
ALUE ON VEDENHANKINNALLE TÄRKEÄ POHJAVESIALUE.

ALUEELLA SUORITETTAVILLA TOIMENPITEILLÄ EI SAA VAIKEUTTA ALUEEN KÄYTTÖMAHDOLLISUUKSIA VESILÄHTEENÄ TAI HEIKENTÄÄ VESIVAROJEN MÄÄRÄÄ JA LAATUA.

/v	INDEKSI OSOITTAÄ, ETTÄ ALUE ON VARATTU VALTION TARPEISIIN.
■	SUOJELUKOHDE.
sm	MERKINNÄLLÄ OSOITETAAN MUINAISMUISTOLAIN SUOJELEMAT MUINAISMUISTOKOhteET.
12	MUINAISJÄÄNNÖKSIEN KAIVAMINEN, PEITTÄMINEN, MUUTAMINEN TAI MUU NIIHIN KAJOAMINEN ON KIELLETTY. ALUETTA KOSKEVAT MAANKÄYTTÖSUUNNITELMAT TULEE LÄHETTÄÄ MUSEOVIRASTOON LAUSUNTOA VARTEN. KOhteET JA NIIDEN KUVAUKSET ON ESITETTY RANTAOSA- YLEISKAASELOSTUKSEN LIITTEESSÄ 3.
2 RA	LUKU ALUEVARAUSMERKINNÄN EDESSÄ OSOITTAÄ ALUEELLE SJOITETTAVIEN RAKENNUSPAIKKOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄN.

YLEISMÄÄRÄYKSET:

RANTAOSAYLEISKAAVAN PERUSTEELLA VOIDAAN MYÖNTÄÄ RAKENNUSLUPA TAVANOMAISTA LOMARAKENTAMISTA VARTEN, ELLEI RAKENTAMISELLA MUODOSTETA TAAJA-ASUTUSTA. M-, MT-, MU-, VR- JA SL-ALUEILTA ON RAKENNUSOIKEUS RANTA- VYÖHYKKEELLÄ SIIRRETTY MAANOMISTAJAKOHTAISESTI RA-ALUEILLE.

RAKENNUSKOHTIEN SJOITTAMINEN

Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä lukuun ottamatta kerrosalaltaan enintään 25 m² suuruista saunarakennusta, jonka saa sijoittaa 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

ALIN SUOSITELTAVA RAKENTAMISKORKEUS

Rakennettaessa ranta-alueilla on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut. Rakennuskohteen korkeusasemaa määritettäessä tulee ottaa huomioon myös rakennuksen käyttötarkoitus, rakennustapa ja rakennuspaikan ominaispiirteiden vaatima lisäkorkeus.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on Pyhäjärven ranta-alueilla N2000 +78.80.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on muiden järvien ja jokien ranta-alueilla 1,0 metriä ylivesirajaa korkeammalla tai ellei ylivesirajaa ole tiedossa, vähintään 1,5 metriä keskivedenkorkeutta korkeammalla.

MUUTTUVA YLEISMÄÄRÄYS

Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

KUMOTTAVA MÄÄRÄYS

Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

6 KAAVAN TOTEUTUS

Rantaosayleiskaavan muutos voidaan toteuttaa välittömästi, kun kaava on saanut lainvoiman.

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaava ei ratkaise asioita, jotka liittyvät kaavakarttaan, eri käyttötarkoituksiin varattujen alueiden kaavamääräyksiin ja alueiden erityisominaisuuksiin kohdistuviin päivittämistarpeisiin. Vuonna 2002 laaditun yleiskaavan laatimisajankohdan jälkeen on laadittu selvityksiä ja esiin on tullut asioita, joita ei ole voitu käyttää voimassa olevan kaavan laatimisen perusteena. Voimassa olevan rantaosayleiskaavan selvitysaineisto on osin vanhentunutta. Uudistunut lainsäädäntö ja voimassa olevat maakunta-kaavat asettavat myös tarpeita rantaosayleiskaavan päivittämiseksi. Jatkotyössä on tarpeen tunnistaa alueen ajantasaiset luonnonympäristön, rakennetun ympäristön ja kulttuuriperinnön arvot ja huomioida ne kaavaa muutettaessa. Lisäksi tarkasteltavaksi tulevat voimassa olevan kaavan toteutuneisuus ja maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan laatimisen jälkeen on tarpeen käynnistää 2. vaihekaava, jossa yllä kerrotut asiat huomioidaan. Tavoitteena on, että 2. vaihekaavan laatiminen ajoittuu vuosiin 2027-2030.

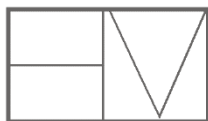
Kaavaa toteutettaessa on huomioitava, että maanteiden suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteillä 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Jos rakennuspaikka sijaitsee lähellä maantietä ja kaavan määräys rakennuskohteen sijoittamisesta edellyttää rakennuksen sijoittamista maantien suoja-alueelle, on rakennuksen sijoittamiselle haettava poikkeusta kiellosta Sisä-Suomen elinvoimakeskuksetta. Elinvoimakeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 503/2005; 44, 46, 47 §).

Nokiolla 29.05.2026

Helena Väisänen

Arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Vesilahden kunta

Rantaosayleiskaavan 1.vaihekaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

16.4.2025 24.4.2025 9.1.2026 2.4.2026 29.5.2026

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) perustuu alueidenkäyttölain 63 §:ään. Sen mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

OAS:ssa siis kerrotaan, miksi kaava laaditaan, miten prosessi etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa.

Kuva 1: Suunnittelualue ja ote Vesilahden rantaosayleiskaavan alueista Vesilahden kunnan karttapalvelussa.

Suunnittelualue

Vaihekaava koskee koko Vesilahden rantaosayleiskaavan aluetta. Rantaosayleiskaava on tullut voimaan 10.12.2002.

Aloite

Vaihekaava tulee vireille Vesilahden kunnan aloitteesta. Vireilletulosta on päättänyt Vesilahden kunnanhallitus 12.5.2025 § 104.

Tavoitteet

Koko kaava-alueen osalta rantaosayleiskaavaan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua.

Vesilahden kunta sopeutuu uuden rakentamislain ohjaukseen ja päivittää lain edellyttämät muutokset rantaosayleiskaavaan. Alueidenkäyttölain 36 §:n mukaan kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Samalla selkeytetään kaavan merkitystä lisäämällä rakentamisen ohjausta suoraan kaavamääräyksissä. Rakentamislain yhtenä tavoitteena on ollut rakentamisen sujuvoittaminen ja sen myötä lakiin on tehty muutoksia, jotka velvoittavat kuntia päivittämään ja tarkentamaan kaavoja. Lakimuutoksen tarkoituksena on ollut, että rakentamisesta rakennuspaikalle on määrätty kaavassa, eikä rakennusjärjestystä kaikilta osin voida käyttää jatkossa yleiskaavaa täydentävänä määräyksenä.

Yleiskaava-alueilla on valtakunnallisesti ollut käytössä vakiintunut toimintatapa antaa kunnan rakennusjärjestyksessä tarkempia rakennusta ohjaavia määräyksiä muun muassa rakennusoikeudesta ja rakennusten sijoittamisesta. Myös Vesilahden kunnan rantaosayleiskaavan yleismääräyksiin on kirjattu, että rakentamisen tietyistä määräyksistä on säädetty tarkemmin rakennusjärjestyksessä.

Rantaosayleiskaavan selostuksen mukaan kaavan laadinnan tavoitteena on ollut muun muassa ”suunnitella rakennuspaikkojen määrä, niiden sijoittelu sekä muu maankäyttö mahdollisimman tasapuolisesti ottamalla huomioon luonnonympäristö, maisema, rakennettavuusolosuhteet, rantaviivan muoto ja läheisyystekijät”. Osalle kaava-alueista on laadittu maanomistajien aloitteesta ranta-asetakaavoja, joissa edellä mainitut asiat on huomioitu tarkemmin suoraan kaavakartassa määrittelemällä rakennusalat, joille rakennuksia saa sijoittaa.

Kaavan toteuttamisessa tarpeellisia määräyksiä ovat rakennusoikeuden lisäksi esimerkiksi rakentamistapa ja rakennusten sijoittuminen rakennuspaikalle. Ranta-alueilla rakennusten etäisyys rantaviivasta on normaali, vakiintunut säädös ja sillä vaikutetaan mm. vesistöjen puhtauteen ja ranta-alueiden maisema-arvojen säilymiseen. Vesilahden kunnassa on runsaasti rantaviivaa ja suuri osa kunnasta on valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Vedenlaatu vesistöissä on paikoin heikko.

Muutoksella turvataan rantaosayleiskaavan toteutuminen tarkentamalla yleismääräyksiä niiltä osin, kun kaavanlaadinnan tarkoitus on ollut ja niitä ei voida jatkossa rakennusjärjestykseen sisällyttää.

Vaihekaavalla lisäksi yksinkertaistetaan ja helpotetaan rakentamisen määräysten löytymistä koskien rantaosayleiskaavaa.

Lähtötiedot ja suunnittelutilanne

Ympäristö

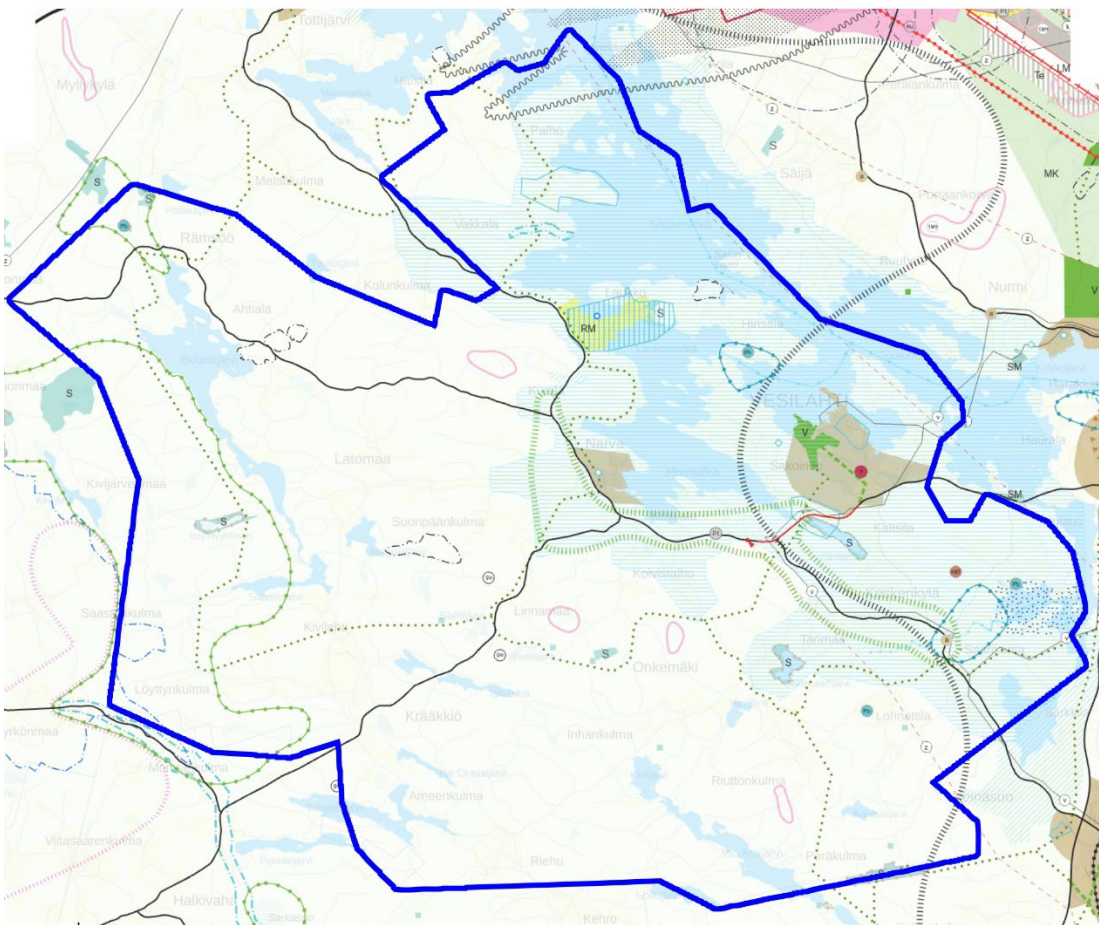
Vesilahden rantaosayleiskaava kattaa yhteensä 5842,23 ha:n suuruisen alueen ja rantaviivaa noin 242 kilometriä.

Kaava-alueella on voimassa 23 kpl ranta-asemakaavoja, vireillä on 3 kpl ranta-asemakaavoja sekä Vesilahden kunnan strateginen yleiskaava, joka kattaa koko kunnan alueen.

Maakuntakaava

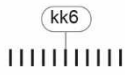
Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka on tullut voimaan 08.06.2017. Lisäksi vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia on kuulutettu tulemaan voimaan 16.6.2025, mutta sillä ei ole lainvoimaa.

Pirkanmaalla on vireillä teollisuuden vaihemaakuntakaava.

Kuva 2: Ote voimassa olevasta maakuntakaavatilanteesta: Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyväksytty 27.3.2017) ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaava (Elonkirjo ja energia) (hyväksytty 7.4.2025). Vesilahden kunnan raja on esitetty sinisellä viivalla.

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa suunnittelualueelle on osoitettu seuraavia kaavamerkintöjä:

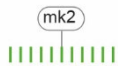
Kasvutaajamien kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajakentämispainetta. Kasvuvyöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista.

Kehittämissuositus:

Alueen maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet tulee turvata tulevaisuuden yhdyskuntarakenteen laajentumisalueeksi. alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ensisijaisesti ohjattava taajama-alueille ja kyliin.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin, erityisesti joukkoliikenteen mahdollistavaan yhdyskuntarakenteeseen, infrastruktuuriin, palvelujen saavutettavuuteen, toimiviin virkistysalueisiin sekä luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseen.

Maaseutuasumisen kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan aluerakenteeseen hyvin soveltuvia alueita, joita kehitetään maaseutumaisen asumisen alueena.

Kehittämissuositus:

Alueelle tulee laatia osayleiskaavatasoinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon maisemarakenteen ominaispiirteet ja alueen kulttuuriperintö.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina yhteyksinä. Merkintä ei estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutus-luonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan luontoarvoiltaan maakunnallisesti merkittäviksi tunnistetut alueet vesistöissä, virtavesissä sekä niiden läheisyydessä. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja niillä on merkitystä myös ekologisina

yhteyksinä. Merkintä ei estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai vesistöjen käyttöä. Merkintä ei estä alueen käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Taajamaluonteinen rakentaminen on mahdollista niillä alueilla, jotka todetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siihen soveltuviksi.

Kehittämissuositus:

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös valtioneuvoston vahvistama vesienhoitosuunnitelma.

Arkeologisen perinnön ydinalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset arkeologisen perinnön tihentymät.

Suunnittelumääräys:

Alueella sijaitsevien muinaisjäännösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

Taajamatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Merkintään liittyy Tampereella ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla.

Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovittava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

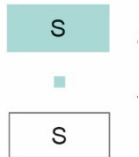
Kylä.

Merkinnällä osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet. Merkintä sisältää niihin liittyvät pääväyliä pienemmät liikennealueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikallisesti merkittävät ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat teollisuusalueet sekä paikallisesti merkittävät virkistys- ja suojelun alueet ja ulkoilureitit.

Merkintään liittyy Tampereella ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräys:

Aluetta tulee suunnitella asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä julkisten ja kaupallisten palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn avulla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sovitettava ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen säilymiseen. Alueen kytkeytyvyys seudullisille virkistysalueille ja ulkoilureiteille tulee ottaa huomioon.

Suojelualue.

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltaviksi tarkoitetut alueet, kuten kansallispuistot ja luonnonpuistot sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueet. Merkinnällä osoitetaan myös ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella, sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket.

Kohdemerkintää käytetään osoittamaan 2–10 hehtaarin kokoisia alueita sekä ne suojelualueet, jotka sijaitsevat Muinaismuistoalueella (SM). Alle 2 hehtaarin kokoisia alueita ei osoiteta maakuntakaavassa. Alueilla, joihin sisältyy pinta-alaltaan merkittäviä vesialueita, käytetään lisäksi alueen ulkorajat osoittavaa merkintää. Vaihemaakuntakaavassa osoitetaan aluevarauksena myös sellaiset alle 10 hehtaarin alueet, jotka täydentävät kokonaismaakuntakaavassa osoitettuja suojelualuevarauksia.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla muodostettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset, ja alueiden toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio. Muiden alueiden osalta suojelun toteutus päätetään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

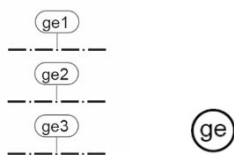

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsäta-ouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Arvokas geologinen muodostuma. Harjualue. Kallioalue.

Moreenimuodostuma tai tuuli- ja rantakerrostuma. Kivikko.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita harjualueet (ge1), valtakunnallisesti arvokkaita kallioalueet (ge2), valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumat, tuuli- ja rantakerrostumat (ge3) sekä kohdemerkinnällä kivikot (ge).

Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä, maa-aines-lain tarkoittamia geologisia, maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.

Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että geologisten muodostumien sisältämien arvojen säilyminen turvataan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

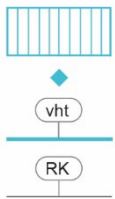
Suojelumääräys:

Alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Alueella saa kuitenkin ottaa kiviaineksia maisemavaurioiden korjaamiseksi.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet, joiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ssä.

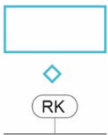

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinnällä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema.

Merkinnällä osoitetaan maisema-alueiden ulkopuoliset maakunnallisesti arvokkaat maaseudun kulttuurimaisemat. Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää luonnon- ja kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021).

Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei osoiteta kaavakartalla silloin, kun ne sijoittuvat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille. Maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen sekä uusien rakennuspaikkojen sijaintiin ja rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Melontareitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava melonnan edellytykset.

Kaavamuutosaluetta koskeva yleismääräys:

Vesienhoidon erityisalueiksi todettujen vesistöjen lähivaluma-alueilla tulee yksityiskohtaisessa suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota vesien ekologista ja kemiallista tilaa heikentävien tekijöiden vähentämiseen. Tämä koskee seuraavia alueita: Mahnalanselän alue, Lavajärven valuma-alue, Vanajaveden-Pyhäjärven alue, Keljonjärven valuma-alue, Kangasalan/Pälkäneen Myllyojan valuma-alue ja Punkalaitumenjoen valuma-alue.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulva-alueille. Tästä voidaan poiketa, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja muista arkeologisista kulttuuriperintökohteista Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä ja siihen liittyvästä karttapalvelusta.

Lähtökohdat, laadittavat selvitykset, muut suunnitelmat

Hankeessa hyödynnetään ja täydennetään tarvittavilta osin kaava-aluetta ja sen lähiympäristöä koskien aiemmin laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia, tarpeen vaatiessa.

Suunnittelualue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaan Vesilahden kulttuurimaiseman alueella (Pirkanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021 / Ympäristöministeriö ja Syke 2021).

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin lähtökohtana ovat alueidenkäyttölain 9 §:n velvoite kaavan vaikutusten selvittämisestä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon aikaisemmin tehty selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön; (turvallisuus, viihtyisyys)
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.(rakennuskulttuuri, maisema- ja kylätaajamakuva)
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tavoitteet. Vaihekaavassa korostuvat edellä luetelluista kohdat 1, 2, 3 ja 5. Vaihekaavan vaikutusalue on suunnittelualue ja sen lähiympäristö. Vaihekaavan vaikutusten arvioinnissa huomioidaan tapauskohtaisesti seuraavia teemoja:

- Rantamaisema (rantarakentamisen tarkastelu, vaikutukset maakunnallisiin ja valtakunnallisiin maisema-alueisiin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön)
- Ympäristölliset vaikutukset (vesistön kuormitus, vesihuolto, rantaluonto, Natura- ja muut suojelualueet)
- Sosiaaliset vaikutukset (viihtyisyys)

Osalliset

Keskeisinä osallisina voidaan pitää seuraavia:

- Kunnan asukkaat, maanomistajat ja loma-asukkaat sekä yrittäjät
- Vesilahden kunnanvaltuusto ja -hallitus
- Vesilahden kunnan lautakunnat
- Lupa- ja valvontavirasto
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
- Metsähallitus
- Urjalan kunta
- Akaan kaupunki
- Nokian kaupunki
- Sastamalan kaupunki
- Lempäälän kunta
- Pirkkalan kunta
- Pirkanmaan hyvinvointialue PIRHA
- Pelastuslaitos
- Puolustusvoimat
- Fingrid Oyj
- Finavia
- Lempäälän Vesi Oy
- MTK Pirkanmaa
- Metsänhoitoyhdistys
- Luonnonvarakeskus
- Suomen metsäkeskus
- Asukasyhdistykset, kyläyhdistykset
- Pirkanmaan riistanhoitoyhdistys
- Metsästysseurat
- Luonnonsuojelupiiri
- Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys
- Vesilahden yrittäjät ry
- Energiayhtiöt
- Teleliikenneyhtiöt
- Jakokunnat

- Tiekunnat

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka katsovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Vireilletulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Kaavoituksen vireilletulosta kuulutetaan Lempäälän-Vesilahden Sanomissa, kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä kunnanvirastossa sekä verkkosivuilla nähtäville asettamisesta alkaen koko suunnittelutyön ajan. Osallisilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä OAS:sta. Viranomaisilta ja muilta tahoilta pyydetään lausunnot OAS:sta. Saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditaan vastineet ja palaute huomioidaan kaavaluonnosvaiheessa. OAS:aan voi tutustua koko kaavan laadinnan ajan. Viranomaisneuvottelu järjestetään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Luonnosvaihe

Valmisteluvaiheessa laaditaan kaavaluonnos, joka lähtökohdat huomioiden mahdollisimman hyvin vastaa asetettuja tavoitteita. Tarvittaessa järjestetään neuvotteluja eri osapuolten kesken. Tässä vaiheessa tehdään myös tarvittavat selvitykset.

Kunnanhallituksen hyväksymä kaavaluonnos asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi mielipiteiden saamista varten kunnanvirastossa sekä kunnan verkkosivuilla.

Nähtävänä olosta tiedotetaan Lempäälän-Vesilahden Sanomissa, kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla. Tarvittaessa pyydetään lausuntoja viranomaisilta ja muilta tahoilta. Osalliset voivat esittää mielipiteensä luonnoksesta sen nähtävilläolonaikana. Lausuntoihin sekä osallisilta saatuihin mielipiteisiin laaditaan vastineet ja palaute huomioidaan kaavaehdotusta laadittaessa.

Ehdotusvaihe

Saadun palautteen jälkeen kaavaluonnokseen tehdään tarvittavat muutokset ja laaditaan kaavaehdotus, jonka kunnanhallitus käsittelee. Tämän jälkeen kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville kunnanvirastossa sekä kunnan verkkosivuilla 30 päivän ajaksi. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta ja muilta tahoilta. Kaavaehdotuksen nähtävilläolonaikana kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta.

Nähtävilläolosta julkaistaan sanomalehtikuulutus Lempäälän–Vesilahden Sanomissa sekä kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla.

Kaavaehdotuksesta jätettyihin muistutuksiin laaditaan vastineet, ja mikäli ne antavat aihetta, kaavaehdotusta tarkistetaan. Muistutuksen tehneille postitetaan kaavoittajan vastine. Viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa. Kaavaehdotusta tarkennetaan tarpeen mukaan.

Hyväksyminen

Kunnanvaltuusto päättää kaavan hyväksymisestä. Osallisilla on 30 päivän valitusoikeus kunnanvaltuuston päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Muistutuksen tehneitä tiedotetaan hyväksymispäätöksestä. Kaavan saatua lainvoiman se kuulutetaan voimaan.

Aikataulu

Kaavamuutos tulee vireille, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville toukokuussa 2025. Tavoitteena on saattaa kaavaehdotus hyväksyttäväksi kesällä 2026. Suunnittelun aikataulu tarkentuu prosessin edetessä.

Yhteystiedot

Kirjalliset mielipiteet/muistutukset/lausunnot osoitetaan:

Kunnanhallitus, Vesilahden kunta, Lindinkuja 1, 37470 Vesilahti

Aineisto nähtävillä: Vesilahden kunta, Lindinkuja 1, 37470 Vesilahti sekä kunnan verkkosivut.

Yhteyshenkilö:

Mikko Latvala, kunnanjohtaja

mikko.latvala@vesilahti.fi

044 431 4340

VESILAHDEN KUNTA

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutos, 1. vaihekaava

PALAUTERAPORTTI 09.01.2026

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (24.04.2025)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Fingrid	19.05.2025
Vesilahden kunnan elinvoimatoimikunta	22.05.2025
Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry	21.05.2025
Pirkanmaan liitto	04.06.2025
Luonnonvarakeskus	05.06.2025
Pirkanmaan ELY-keskus	11.06.2025
Akaan kaupunki	17.06.2025
Lempäälän kunta	17.06.2025
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta	17.06.2025
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta	17.06.2025
Vesilahden kunnan tekninen lautakunta	18.06.2025
Pirkanmaan maakuntamuseo	19.06.2025
Puolustusvoimat	19.06.2025

Fingrid, Vesilahden kunnan elinvoimatoimikunta, Pirkanmaan liitto, Luonnonvarakeskus, Akaan kaupunki ja Vesilahden kunnan tekninen lautakunta ilmoittivat, että ne eivät anna lausuntoa Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Saapuneet mielipiteet:

	Pvm
Mielipide #1	19.06.2025

LAUSUNTO	VASTINE
Metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa ry:	Vesilahden kunnanhallitus:
Rantaosayleiskaava vaikuttaa suureen joukkoon maanomistajia, jotka ovat pääsääntöisesti yksityisiä henkilöitä, pieniä yhtymiä tai kuolinpesiä. Alueella on runsaasti metsätalouksikäytössä olevaa metsää, jota on vuosikymmenten saatossa hoidettu suurimmilta osin jaksollisen metsänkasvatuksen keinoin.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavassa ei tehdä muutoksia kaavan maa- ja metsätalousalueisiin eikä niiden kaavamääräyksiin.
Juuri hyväksytyssä Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa elonkirjo ja energia on lähtökoh-	Maakuntakaava on ohjeena muutettaessa yleiskaavaa.

tana, että metsät ovat osa ekologista verkostoa, eikä niiden metsätaloustalouden käyttö aiheuta pirstoutumista. Tätä periaatetta tulee noudattaa myös rantaosayleiskaavan uudistamisessa, eikä kaavaan tule sisällyttää metsien talouskäyttöön liittyviä rajoitteita. Vesilahti on kunta, jossa maanomistajuuden soisi jatkuvan sellaisena, että metsiä olisi mahdollista hyödyntää lakien ja sertifikaattien puitteissa. Mikäli hyvin syrjäisillä seuduillakin vaaditaan lähes tuhannen euron maisematyölupia jopa ensiharvennusta varten, hoitotoimenpiteet jäävät osalta metsänomistajista tekemättä. Tämä lienee myös kunnan mielestä ei-toivottava kehityssuunta, sillä riukuuntunut ja läpipääsemätön metsä ei edistä ulkoilu- tai maisema-arvoja lainkaan. Luontoarvoja edistää sikäli, että lahoppuuta toki tulee, mutta hyvin nopeasti maatuvaan pienen läpimittansa tähden. Metsätalous työllistää Vesilahdessa monella tavoin. Jaksollisessa metsänkasvatuksessa eri vaiheet saavutetaan noin 10-15 vuoden välein ja esimerkiksi päätehakkuuseen osallistuu parhaassa tapauksessa niin paikallinen metsäsiantuntija, metsuri, puunkorjuuyrittäjä, puuautonkuljettaja, kaivuriurakoitsija, kalliomurskeen toimittaja ja niin edelleen. Metsien hoitoa ei saisi tehdä liian hankalaksi erilaisten kaavamerkintöjen tähden, jotta metsänomistajat haluavat jatkossakin metsiään hoitaa ja eri tekijät uskaltavat alueella toimia. Metsäkeskus, Etykeskus ja Maakuntamuseo huolehtivat jo tarkasti siitä, että erilaisia ympäristöarvoja huomioidaan ja noudatetaan. Metsänkäyttöilmoituksen myötä kaikki nämä tahot saavat tarvittavan tiedon toimenpiteistä ilman erillistä kunnan pyyntöä. Kaavoituksen tulisi olla selkeää ja mahdollisimman vähän tulkinnanvaraista. Merkintöjä, joita ei ole tarkoitus lopulta sanatarkasti noudattaa, ei tule kaavaan laittaa. Esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden ydinalueen kehittämissuositus kuulostaa siltä, että aiemmin mainittujen viranomaisten valvonta ei olisi kunnan mielestä riittävällä tasolla, vaan kunnan olisi otettava kaavoituksen myötä valvonnallinen rooli	

ympäristöasioissa. Riittääkö kunnalla kuitenkin resursseja valvoa tällaisen kaavan noudattamista?	
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Vesilahden kunnanhallitus:
ELY-keskus pitää hyvänä, että kunta on päättänyt käynnistää rantaosayleiskaavan päivittämisen vaiheittain. Koko kaava-alueen kaikkien kysymysten avaaminen käsittelyyn voi johtaa kaavahankkeen aikataulun viivästymiseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on hyvä, että rantaosayleiskaavaan saadaan mahdollisimman nopeasti voimaan rakentamista koskevat määräykset rakennusoikeuden määrästä, rakentamisen laadusta ja etäisyydestä rantaan. 1.1.2025 voimaan tulleen rakentamislain mukaan muu kuin asuinkäyttöön tarkoitettu rakentaminen on vapautettu luvanvaraisuudesta tiettyin edellytyksin, mikä voi johtaa mm. ranta-saunojen ja ulkorakennuksien hallitsemattomaan rakentamiseen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rannoilla. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen edellä mainitut määräykset ovat ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hyvä lähtökohta yleiskaavan määräyksien päivittämiseksi.	Todetaan saapunut lausunto. Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat loma-asuntoalueiden (RA) rakennuspaikkojen rakennusoikeutta ja suurinta sallittua kerroslukua. Muiden kuin loma-asuntoalueen rakennuspaikkojen (RA) rakennusoikeudesta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä. Koko kaava-alueen osalta rantaosayleiskaavaan muutoksen 1. vaihekaavan on tavoitteena tuoda määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua.
Rantaosayleiskaavan päivittämisen yhteydessä on syytä selvittää kaava-alueen luontoarvot. Mikäli kaavassa ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja, voidaan kaavan luontovaikutusten arviointi tehdä pääosin kokoamalla tiedot olemassa olevista luontoselvityksistä ja lajitietokannoista. Rakentumattomilla rakennuspaikoilla voi olla luonnonsuojelulain turvaamia luontoarvoja, jolloin kohdennettujen luontoselvitysten tekeminen luontoarvoiltaan potentiaalisille alueille on tarpeen. Mikäli rakentumattomilla rakennuspaikoilla on luonnonsuojelulain turvaamia luontoarvoja, voi joidenkin rakennuspaikkojen siirtäminen tulla eteen kaavan päivittämisen yhteydessä. Vesilahden alueen luontoarvoista ollaan koossa tietoa strategisen yleiskaavan päi-	Kaavaselostukseen sisällytetään tiedot olemassa olevista luonnonsuojelualueista, Natura-alueista ja maakuntakaavassa osoitetuista luonnon monimuotoisuuden ydinalueista ja siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalueesta. Koska rantaosayleiskaavan muutos koskee vain kaavan yleismääräyksiä, eikä kaavakartalle tehdä tässä vaiheessa muutoksia, ei luontoarvojen tietojen tarkempi kokoaminen tai hankkiminen ole tarpeellista kaavamutoksen merkittävien vaikutusten arviointia varten. Vaikka vaihekaavan laatimisen yhteydessä ei tarkastella luontoarvoja tarkemmin, on pidetty tärkeänä, että rantojen luonnonympäristön säilyttämistä ohjataan kaavalla siten, että myös luvanvaraisuudesta vapautettujen rakennusten

vittämisen yhteydessä. Strategisen yleiskaavan selvitysaineistoa voidaan hyödyntää rantaosayleiskaavan päivittämisessä. Päivitettävään kaavan on syytä osoittaa alueella tiedossa olevat arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät luontoarvot turvaavilla kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä.	(pääasiassa alle 30 kerrosalaneliömetrin suuruisten rakennusten) sijoittamisesta määrätään kaavassa.
LAUSUNTO	VASTINE
Lempäälän kunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Lempäälän kunta suhtautuu Vesilahden rantaosayleiskaavan 1. vaihekaavaan ja sen tavoitteisiin myönteisesti ja pitää niitä kannatettavina. Kaavaratkaisun vaikutukset vesistön kuormitukseen on tunnistettu asianmukaisesti vaikutusten arvioinnin lähtökohtana. Erityisesti Toutosen ja Hulauden vesistöjen osalta on varmistettava, ettei kuormitus nykytilanteeseen verrattuna lisäännä.	Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Rakennus- ja ympäristölautakunta pitää vaihekaavan tavoitetta positiivisena ja toteaa, että yleismääräysten päivittäminen vastaa rakentamislain aiheuttamaan muutostarpeeseen ja selkeyttää rakentamisen ohjausta rantaosayleiskaavan alueella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi saattaa kaavaehdotus hyväksyttäväksi keväällä 2026. Lautakunta toivoo, että vaihekaavan laajuus huomioiden yleismääräysten päivitys pyrittäisiin saamaan mahdollisuuksien mukaan valmiiksi asetettua aikataulua nopeammin vuoden 2025 aikana. Rantaosayleiskaavan uudistamisen maisema-vaikutukset ovat positiivisia, kun kaavoituksella pyritään pitämään maisema järveltä katsottuna puustoisena ja mahdollisimman luonnontilaisena. Rakentamisen ohjaus ranta- alueella vaikuttaa positiivisesti myös vesistöjen puhtauteen. Kaavamuutos tukee muutoinkin ympäristön- ja luonnonsuojelua ranta- alueilla, kun rakennusten etäisyys rantaviivasta sekä rakentamaton, kasvipeitteinen suojavyöhyke määrätään riittäväksi. Rakennusten sijainnin lisäksi erittäin	Todetaan saapunut lausunto.

olennainen osa vesiensuojelua on riittävä jätevesien puhdistus. Ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu ympäristönsuojelulakia täydentävät määräykset koskien kiinteistökohtaista jätevesien puhdistamista. Esimerkiksi rantavyöhykkeellä käymäläjätevedet tulee johdtaa umpisäiliöön.	
LAUSUNTO	VASTINE
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Vesilahden kunnan Rantaosayleiskaavan 1.vaihekaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma huomioi hyvin vaihekaavaan liittyvät tekijät sekä osalliset, ja prosessi osallistumiseen ja vuorovaikutukseen on hyvin suunniteltu. Rantaosayleiskaavan 1.vaihekaavan tavoitteet ovat selkeät ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa lähtötiedoissa esiin tuodut kaavamerkinnot luovat sivistyslautakunnan näkökulmasta (johon tiivistetysti sisältyy sivistyspalveluiden järjestämisen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmat) hyvät lähtökohdat onnistuneeseen kaavaprosessiin.	Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Vesilahden kunnanhallitus:
Rakennettu ympäristö ja maisema Suuri osa rantarakentamisesta sijoittuu Vesilahdella valtakunnallisesti arvokkaalle Vesilahden kulttuurimaisema-alueelle, joten rantaosayleiskaavan päivittäminen on maiseman arvojen säilyttämisen näkökulmasta tärkeää. Laadittavassa 1. vaihekaavassa on syytä ohjata paitsi rakentamisen minimietäisyyttä rantaan, myös rannan säilyttämistä luonnonmukaisena ja puustoisena. Kokonaisuutena tarkasteltuna rantaosayleiskaavaa päivitettäessä tulee varmistaa, että kulttuuriympäristön arvot turvataan suunnittelualueella. OAS:ssa on viitattu VAMA-alueen arvoihin, mutta muilta osin kaavan suhdetta kulttuuriympäristöön ei ole avattu. Mikäli 1. vaihekaavassa pidättäytytään tiukasti OAS:ssa esitellyssä teemassa, tulee kaavaselostuksessa esittää suunnitellut toimenpiteet kulttuuriympäristön arvojen turvaamiseksi jatkossa.	Kaavaselostukseen sisällytetään tavoitteet Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen seuraavien vaihekaavojen sisällölle ja aikataululle. 1. vaihekaavan jälkeisessä jatkotyössä on mahdollista huomioida kulttuuriympäristön arvot. Tiedot laadituista rakennettua kulttuuriympäristöä ja arkeologiaa koskevista selvityksistä sisällytetään kaavaselostukseen. Pirkanmaan maakuntamuseon kirjoitusasu tarkistetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Rantaosayleiskaava ja VAMA-alue osuvat päällekkäin erityisesti Pyhäjärven suurten selkien rannoilla Palhosta Alhonselälle ja Toutoselle, mutta myös Hulausjärven eteläosien sekä Onkämäenjärven rannoilla (<i>Pirkanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet</i>, VAMA 2021 / YM ja Syke 2021). Suunnittelualueelle sijaitsee myös Laukon kartanon valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (<i>RKY 2009 / Museovirasto</i>). Myös Järvenrannan maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö sekä maakunnallisesti arvokkaista kohteista Sakoisten Hollon tila sekä Palhon kartano sijaitsevat suunnittelualueella (<i>Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016 / Pirkanmaan liitto</i>). Vesilahdella maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat (<i>Kulttuurimaisemat 2016 Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalous-alueet / Pirkanmaan liitto</i>) sijaitsevat lähes täysin VAMA-alueen sisällä. Niitä ei ole tästä syystä erikseen osoitettu kokonaismaakunta-kaavassa, vaan niiden rajaukset ovat tällä hetkellä nähtävissä ainoastaan em. selvityksen sivuilla. Suunnittelualueella sijaitsee osia seuraavista: <i>Palhon-Vakkalan kulttuurimaisema, Laukon kulttuurimaisema, Hinsalan kulttuurimaisema, Kuralan kulttuurimaisema</i>, pieneltä osin <i>Narvan kulttuurimaisema, Sakoisten kulttuurimaisema, Kaakilanniemen kulttuurimaisema, Koskenkylän-Saarikunnan-Mantereen kulttuurimaisema</i> sekä pieneltä osin <i>Heinäsuon - Sarkkilan kulttuurimaisema</i>. Edellä mainituissa maakuntakaavan inventoinneissa osoitetuilla, maakunnallisesti arvokkaiden kulttuurimaisemien rakennuskulttuurin ydinkohteilla on maakunnallista merkitystä. Suurinta osaa niistä ei ole suojeltu, sillä voimassa olevat kaavat ovat maakuntakaavan inventointia vanhempia. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että Vesilahden rantaosayleiskaavaa päivitettäessä tulee osoittaa suojelumerkinnot niille ydinkohteille, jotka sijaitsevat sen alueella. Pirkanmaan maakuntamuseon tiedossa ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisten inventointien ja maakuntakaavainvan taustaksi laadittujen inventointien lisäksi	

seuraavat ranta-alueille ulottuvat rakennetun ympäristön ja/tai maiseman selvitykset. Selvitykset ovat iältään n. 10–20 vuotta vanhoja ja niiden ajantasaisuus on tarpeen arvioida rantaosayleiskaavan päivittämisen yhteydessä: <i>Vesilahti, Kirkonkylän ja sen ympäristön rakennusinventointi ja maisemahistorian selvitys, 2004 Kulttuuriympäristöselvitys. Vesilahti, Pappilan asemakaava-alue, 2002 Narvan ja sen ympäristön rakennusinventointi ja maisemahistorian selvitys, 2004 Vesilahden Koskenkylän ympäristön osayleiskaava-alueen rakennusinventointi, 2011 Koskenkylän osayleiskaava-alueen maisemaselvitys, 2013 Laukon kartanon maisemaselvitys. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2014.</i> Niiltä osin kuin selvitysten tutkimusalueissa on aukkoja, tulee arvioida näillä alueilla sijaitsevan rakennuskannan potentiaalia kulttuurihistoriallisten arvojen näkökulmasta. Ranta-alueilla on todennäköisesti myös paikallisesti arvokkaita kohteita ja mahdollisesti myös arvokkaita aluekokonaisuuksia. Koska suunnittelualueella ei hyvin suurelta osin ole olemassa yleiskaavatasoisia (pihapiirikohtaisia) selvityksiä, olisi rantaosayleiskaavan päivittämisen yhteydessä tarpeen tehdä perusselvitystyötä rakennetun ympäristön arvojen tunnistamiseksi. Vapaa-ajan asumisen osalta on syytä kiinnittää huomiota erityisesti 1950-lukua vanhempaan rakennuskantaan, julkisessa käytössä olleisiin kohteisiin sekä nuorempiin, lyhyen ajan sisällä rakentuneisiin aluekokonaisuuksiin. Rannoilla on todennäköisesti myös suurten järvien vesiliikenteeseen liittyviä rakenteita kuten kivilaitureita sekä mahdollisesti iäkkäitä merimerkkejä, jotka on syytä huomioida selvityksiä laadittaessa. Tältä osin on hyvä perehtyä Väyläviraston 2021 laatimaan <i>Sisävesiväylien rakennusperintö</i> -selvitykseen. Arkeologinen kulttuuriperintö Kaavan suunnittelualueella sijaitsee useita tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muita arkeologisia kohteita. Aluetta koskevat seuraavat aiemmat arkeologiset inventoinnit: <i>Arkeologinen osainventointi Vesilahden osayleiskaava-alueella toukokuussa 2006 Vesilahti, Narvan kylätontin paikannus 2008</i>	

<i>Vesilahti, Naarvanjoen suun pohjoispuolisen asemakaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2009</i> <i>Vesilahti, Laukonselän ja kartanoalueen ranta-asemakaava. Arkeologia, maastokäynti 2011</i> <i>Vesilahti Ranta-hovin asemakaavamuutosalueen tarkkuusinventointi 2014</i> <i>Vesilahti, Koskenkylän osayleiskaava-alueen muinaisjäännösten täydennysinventointi 2014</i> <i>Vesilahti Laukko, muinaisjäännösinventointi ranta-asemakaavan muutosalueella 2015</i> <i>Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännösinventoinnit v. 2015</i> <i>Vesilahden Lammasmaiden asemakaava-alueen rakennusinventointi ja arkeologinen inventointi 2016</i> <i>Vesilahti, Kauppilan ranta-asemakaavan tarkkuusinventointi 2021</i> <i>Vesilahti, Hukianhovi arkeologinen tarkkuusinventointi 2023</i> Inventoinnit tulee mainita rantaosayleiskaavan selostuksessa, aluetta koskevien selvitysten joukossa. Vaikka osa Vesilahden ranta-alueista onkin tarkastettu viimeisen kymmenen vuode aikana pääasiassa pienialaisten asemakaavahankkeiden yhteydessä, voidaan suurinta osaa inventoinneista pitää vanhentuneina. Lisäksi suurta osaa kuntaan kuuluvista ranta-alueista ei ole koskaan tarkastettu arkeologin toimesta. Edellä todetun perusteella on pidettävä mahdollisena, että kaava-alueelta löytyisi ennestään tuntemattomia esihistoriallisia tai historiallisen ajan muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Niiden huomioonottaminen kaavassa edellyttää arkeologisen inventoinnin suorittamista alueidenkäyttölain (132/1999) 9 §:n mukaisesti. Tieto selvitystarpeesta tulee lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Inventoinnissa tulee tarkastaa kaavaan merkittävät, arkeologisesti potentiaaliset, uudet ja rakentumattomat rakennuspaikat sekä kaavan suunnittelualueeseen kuuluvat alueet, joilla sijaitsee mahdollisia muinaisjäännöksiä, muinaisesineiden löytöpaikkoja tai Museoviraston Ilppari-ilmoituspalvelun kohteita. Inventoinnin yhteydessä tulee myös tarkastaa kaava-alueella sijaitsevat, ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet sekä selvittää ja	

tarkastaa maastossa siellä mahdollisesti sijaitsevat, ennestään tuntemattomat historialliset kyläpaikat. Pirkanmaan maakuntamuseon kirjoitusasu on virheellisessä muodossa kaavan osallisuettelossa ja tulisi korjata oikeaan muotoonsa.	
LAUSUNTO	VASTINE
Puolustusvoimat:	Vesilahden kunnanhallitus:
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman Lähtötiedot ja suunnittelutilanne -lukuun viitaten Puolustusvoimat kiinnittää huomiota, että kaava-alue sijaitsee osin Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetulle lentomelualueella (Lentomelualue 1). Puolustusvoimat muistuttaa, että osayleiskaavan laadinnassa tulee huomioida lentomelualue sekä maakuntakaavan suunnittelumääräys aluetta koskien. Puolustusvoimilla ei ole muuta huomautettavaa kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.	Kaavaselostukseen sisällytetään tieto maakuntakaavan lentomelualueesta.
MIELIPITEET	VASTINE
Mielipide #1:	Vesilahden kunnanhallitus:
Rantaosayleiskaavan merkintä MU vaikuttaa joukkoon maanomistajia, jotka ovat pääsääntöisesti yksityisiä henkilöitä. Alueella sijaitsevat metsät ovat olleet talouskäytössä ja niitä on sukupolvien ajan hoidettu pääsääntöisesti perustamalla, kasvattamalla ja uudistamalla kuten kaavan ulkopuolisiakin metsiä. Maanomistajien näkökulmasta metsän hyödyntämiseen vaikuttavista tekijöistä merkittävin on maisematyöluvan kustannus. Vaikka tehdyt toimenpiteet olisivat pienimuotoisia, nykyisen kaavan mukaan niille tulee hakea lupa siitä aiheutuvine kustannuksineen. Edellä mainitut seikat vaikuttavat maanomistajien tahtotilaan hoitaa kaava-aluetta kaavan tarkoittamassa merkityksessä. Hoito- ja harvennustoimenpiteistä saatu tuotto hädin tuskin kattaa niistä aiheutuvat kustannukset, joten näiltä osin maanomistajat toivoisivat kaavan uudistamisen yhteydessä joustoa ainakin lupa-kustannusten osalta, vaikka toimenpiteet tuotaisiinkin tiedoksi ilmoitusmenettelyllä.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavassa ei tehdä muutoksia kaavan maa- ja metsätalousalueisiin eikä niiden kaavamääräyksiin.

Mahdollisissa päätehakkuissahan arviointi joka tapauksessa suoritetaan erikseen tapauskohtaisesti ja niiden osalta voisi olla mahdollista lupamenettelyn maksullisuus. Toivomme, että maanomistajat voisivat hoitaa ja hyödyntää omaisuuttaan lakien ja sertifikaattien puitteissa ja kulurakenteeltaan siten, että alue itsessään tuottaisi kuluttamansa siihen sijoitetun pääoman. Kaavoitukselta toivomme selkeyttä sekä perusteltuja arvoista, joiden perusteella kyseisiin ratkaisuihin on aikanaan päädytty.	

Yhteenveto huomioitavista asioista:

Kaavaselostukseen sisällytetään tiedot olemassa olevista luonnonsuojelualueista, Natura-alueista ja maakuntakaavassa osoitetuista luonnon monimuotoisuuden ydinalueista ja sinivihherluonnon monimuotoisuuden ydinalueesta.

Kaavaselostukseen sisällytetään tavoitteet Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen seuraavien vaihekaavojen sisällölle ja aikataululle.

Tiedot laadituista rakennettua kulttuuriympäristöä ja arkeologiaa koskevista selvityksistä sisällytetään kaavaselostukseen.

Pirkanmaan maakuntamuseon kirjoitusasu tarkistetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Kaavaselostukseen sisällytetään tieto maakuntakaavan lentomelualueesta.

VESILAHDEN KUNTA

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutos, 1. vaihekaava

PALAUTERAPORTTI 02.04.2026

KAAVALUONNOS (09.01.2026)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Luonnonvarakeskus	06.02.2026
Pirkanmaan liitto	10.02.2026
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta	10.02.2026
Sisä-Suomen elinvoimakeskus	16.02.2026
Lempäälän kunta	26.02.2026
Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry	02.03.2026
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta	03.03.2026
Pirkanmaan maakuntamuseo	06.03.2026
Akaan kaupunki	11.03.2026
Lupa- ja valvontavirasto	26.03.2026

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry, Pirkanmaan liitto ja Luonnonvarakeskus ilmoittivat, että ne eivät anna lausuntoa Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan kaavaluonnoksesta. Vesilahden kunnan sivistyslautakunta ja Akaan kaupunki lausuivat, että niillä ei ole Vesilahden rantaosayleiskaavan 1. vaihekaavan luonnokseen huomautettavaa.

Saapuneet mielipiteet:

	Pvm
-	

LAUSUNTO	VASTINE
Sisä-Suomen elinvoimakeskus:	Vesilahden kunnanhallitus:
Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolla ei ole kaavaratkaisusta huomautettavaa, mutta liikenneosasto muistuttaa, että joissakin tapauksissa maantien kulkiessa rannan läheisyydessä rakennusten vähimmäisetäisyyden määrittäminen rantaviivasta saattaa johtaa rakennuksen sijoittumiseen maantien suoja-alueelle. Maantien suoja-alue ulottuu kaava-alueen seutu- ja yhdysteillä 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella, mutta elinvoimakeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi	Kaavaselostuksen kohtaan 6 Kaavan toteutus lisätään tiedoksi seuraava: "Kaavaa toteutettaessa on huomioitava, että maantien suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteillä 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Jos rakennuspaikka sijaitsee lähellä maantietä ja kaavan määräys rakennuskohteen sijoittamisesta edellyttää rakennuksen sijoittamista maantien suoja-alueelle, on rakennuksen sijoittamiselle haettava poikkeusta kiellosta Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta. Elinvoimakeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta

muuta kuin enintään vähäistä haittaa (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 503/2005; 44, 46, 47 §).	kuin enintään vähäistä haittaa. (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 503/2005; 44, 46, 47 §)."
Kaavan osallisista Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tulee päivittää aluehallintouudistuksen myötä Lupa- ja valvontavirastoksi ja Sisä-Suomen elinvoimakeskukseksi.	Toteutuneen hallintouudistuksen mukaisesti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päivitetään kaava-aineistoihin Lupa- ja valvontavirastoksi ja Sisä-Suomen elinvoimakeskukseksi.
LAUSUNTO	VASTINE
Lempäälän kunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Lempäälän kunta pitää Vesilahden kunnan ratkaisua muuttaa vain kaavan yleismääräyksiä hyvänä keinona vastata lainmuutoksen tuomiin haasteisiin rantarakentamisen ohjaamisessa ranta-alueilla.	Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Luonnoksen uudet yleismääräykset rakennuskohteen sijoittamisesta vastaavat nykyisiä, rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä. Lautakunta pitää tärkeänä, että rakennusten vähimmäisetäisyydet vesistön rantaviivasta lisätään kaavan yleismääräyksiin nykyistä vastaavina, mikä turvaa rantaosayleiskaavan alkupe- räisen tavoitteen toteutumista ja maanomistajien tasapuolista kohtelua. Myös alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet kaavamääräyksissä selkeyttävät kaavan ohjaavaa vaikutusta rakentamisessa. Uudet yleismääräykset huomioidaan käynnissä olevan rakennusjärjestyksen uudistamisen jatkovalmistelussa. Lautakunta toivoo rakennusjärjestyksen etenemisen varmistamiseksi, että 1. vaihekaava etenee mahdollisimman nopealla aikataululla ja että esitettyihin yleismääräyksiin ei tehdä olennaisia muutoksia kaavatyön edetessä.	Todetaan saapunut lausunto. Vesilahden rantaosayleiskaavan 1. vaihekaava etenee seuraavaksi kaavaehdotusvaiheeseen.
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Vesilahden kunnanhallitus:
Maakuntamuseon antaman lausunnon jälkeen on käyty kaavaan liittyvä viranomaisneuvottelu (14.11.2025). Koska kaavamuutos koskee vain yleismääräyksiä, toteaa alueellinen vastuumuseo, ettei laajaa kulttuuriympäristöön liittyvää	Kaavaselostuksen kohdassa 6 Kaavan toteutus kerrotaan, että voimassa olevan rantaosayleiskaavan selvitysaineisto on osin vanhentunutta ja että jatkotyössä on tarpeen tun-

selvitystarvetta tässä vaiheessa ole. Voimassa oleva rantaosayleiskaava perustuu kuitenkin osin vanhentuneeseen tietoon kulttuuriympäristön arvoista. Jatkossa, kun rantaosayleiskaavan merkintöjä ryhdytään uudistamaan, ajankohtaistuu myös kulttuuriympäristöä koskevien lähtötietojen ajantasaistaminen.	nistaa alueen ajantasaiset rakennetun ympäristön ja kulttuuriperinnön arvot ja huomioida ne kaavaa muutettaessa.
Maakuntamuseo esitti viranomaisneuvottelussa, että rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan yleismääräyksiin liitettäisiin voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kanssa yhteneväinen, arkeologisia kohteita koskeva yleismääräys: <i>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäänöksistä ja muista arkeologisista kulttuuriperintökohteista Museoviraston muinaisjäänösrekisteristä ja siihen liittyvästä karttapalvelusta.</i> Nyt nähtävillä olevaan rantaosayleiskaavan muutoksen luonnokseen ei tällaista määräystä ole kuitenkaan sisällytetty. Maakuntamuseo esittää edelleen harkittavaksi yleismääräyksen lisäämistä rantaosayleiskaavaan.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua. Muut päivittämistarpeet arvioidaan rantaosayleiskaavan päivittämisen seuraavassa vaiheessa.
Rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan luonnoksessa kaavakartalle on merkitty uusi yleismääräys: <i>Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä lukuun ottamatta kerrosalaltaan enintään 25 m² suuruista saunarakennusta, jonka saa sijoittaa 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.</i> Uusi yleismääräys perustuu Vesilahden voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräykseen, ja on yhteneväinen myös viireillä olevan uuden rakennusjärjestyksen määräyksen kanssa. Entistä yleismääräystä on muokattu muotoon: <i>Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.</i> Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että uusi määräys turvaa osaltaan hyvin rantamaiseman arvoja VAMA-alueella.	Todetaan saapunut lausunto.
Pirkanmaan maakuntamuseo esitti edellisessä lausunnossaan sekä viranomaisneuvottelussa, että 1. vaihekaavassa ohjattaisiin paitsi rakentamisen minimietäisyyttä rantaan, myös rannan	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavaa valmisteltaessa on huomioitu se, että rantaosayleiskaava yhdessä rakennusjär-

säilyttämistä luonnonmukaisena ja puustoisena. Vaihekaavaan ei ole sisällytetty tähän liittyvää määräystä. Sellaista ei ole myöskään voimassa olevassa rantaosayleiskaavassa. Voimassa olevan rakennusjärjestyksen 17 §:n mukaan <i>rakennusta sijoitettaessa on huomioitava, että rakennuspaikan puusto ja muu kasvillisuus säilytetään erityisesti rakennusten ja rantaviivan välisellä vyöhykkeellä niin, että rantamaiseman luonnonmukaisuus säilyy</i>. Maakuntamuseolle 13.6.2025 toimitetun rakennusjärjestysehdotuksen 21§:n mukaan: <i>Rakennuskohteiden rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että rakennuspaikan puusto ja muu kasvillisuus, pinnanmuodot sekä luonnonarvot säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina. Rakennuspaikalla 15 metrin etäisyydellä rantaviivasta tulee säilyttää maasto ja rantamaisema mahdollisimman luonnonmukaisena sekä säilyttää puusto ja muu kasvillisuus siten, että vain harventaminen on sallittua</i>. Mikäli uusi rakennusjärjestys tulee pykälän 21 osalta voimaan sellaisenaan, tulee tilanne rantamaiseman arvoista huolehtimisen osalta olemaan hyvä. Asiaa tulisi joka tapauksessa avata kaavaselostuksessa. Mikäli uuden rakennusjärjestyksen voimaantulosta on tietoa, myös se olisi hyvä kirjata kaavaselostukseen.	jäestyksen kanssa ohjaa riittävästi maisema-arvojen säilymistä rakentamattomana, luonnonmukaisena ja puustoisena. Kaavaselostuksen kohtaan 5.3. Kaavan vaikutukset täydennetään kuvaus Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan suhteesta Vesilahden nykyiseen ja uudistettavaan rakennusjärjestykseen rantan maisema-arvojen ohjaamisen osalta.
Pirkanmaan maakuntamuseo totesi edellisessä lausunnossaan, että kaavaselostuksessa tulee esittää suunnitellut toimenpiteet kulttuuriympäristön arvojen turvaamiseksi jatkossa. Kaavaselostukseen onkin kirjattu, että jatkotyössä on tarpeen tunnistaa alueen ajantasaiset luonnonympäristön, rakennetun ympäristön ja kulttuuri-perinnön arvot ja huomioida ne kaavaa muutettaessa. Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan laatimisen jälkeen on tarpeen käynnistää 2. vaihekaava, jossa yllä kerrotut asiat huomioidaan. Tavoitteena on, että 2. vaihekaavan laatiminen ajoittuu vuosiin 2027–2030.	Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Lupa- ja valvontavirasto:	Vesilahden kunnanhallitus:
Lupa- ja valvontavirasto kannustaa kuntaa päivittämään suoraan rakentamista ohjaavat yleiskaavat siten, että rakennuspaikkakohtaiset rakennusoikeudet osoitetaan kaavassa rakennusjärjestyksen sijaan.	

Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että alimman suositeltavan rakentamiskorkeuden osalta toimivaltainen viranomainen on Lounais-Suomen elinvoimakeskus.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua. Muut päivittämistarpeet arvioidaan rantaosayleiskaavan päivittämisen seuraavassa vaiheessa.

Yhteenvedo huomioitavista asioista:

Kaavaselostuksen kohtaan 6 Kaavan toteutus lisätään tiedoksi seuraava: ”Kaavaa toteutettaessa on huomioitava, että maanteiden suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteillä 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta. Jos rakennuspaikka sijaitsee lähellä maantietä ja kaavan määräys rakennuskohteen sijoittamisesta edellyttää rakennuksen sijoittamista maantien suoja-alueelle, on rakennuksen sijoittamiselle haettava poikkeusta kiellosta Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta. Elinvoimakeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen, jos se harkitsee, että liikenneturvallisuus ei vaarannu eikä tienpidolle aiheutuisi muuta kuin enintään vähäistä haittaa. (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 503/2005; 44, 46, 47 §).”

Toteutuneen hallintouudistuksen mukaisesti Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päivitetään kaava-aineistoihin Lupa- ja valvontavirastoksi ja Sisä-Suomen elinvoimakeskukseksi.

Kaavaselostuksen kohtaan 5.3. Kaavan vaikutukset täydennetään kuvaus Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan suhteesta Vesilahden nykyiseen ja uudistettavaan rakennusjärjestykseen rannan maisema-arvojen ohjaamisen osalta.

VESILAHDEN KUNTA

Vesilahden rantaosayleiskaavan muutos, 1. vaihekaava

PALAUTERAPORTTI 29.05.2026

KAVAEHDOTUS (02.04.2026)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Luonnonvarakeskus	28.04.2026
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta	05.05.2026
Akaan kaupunki	06.05.2026
Lempäälän kunta	11.05.2026
Pirkkalan kunta	11.05.2026
Lupa- ja valvontavirasto	26.03.2026
Vesilahden kunnan sivistyslautakunta	12.05.2026
Vesilahden kunnan tekninen lautakunta	13.05.2026
Pirkanmaan liitto	26.05.2026
Sisä-Suomen elinvoimakeskus (sähköpostikommentti)	29.05.2026
Pirkanmaan maakuntamuseo	29.05.2026

Pirkanmaan liitto ja Luonnonvarakeskus ilmoittivat, että ne eivät anna lausuntoa Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan kaavaehdotuksesta. Vesilahden kunnan sivistyslautakunta, Vesilahden kunnan tekninen lautakunta, Akaan kaupunki, Lempäälän kunta, Pirkkalan kaupunki, Sisä-Suomen elinvoimakeskus ja Pirkanmaan maakuntamuseo lausuiivat, että niillä ei ole Vesilahden rantaosayleiskaavan 1. vaihekaavan ehdotukseen huomautettavaa.

Saapuneet muistutukset:

	Pvm
-	

LAUSUNTO	VASTINE
Vesilahden kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta:	Vesilahden kunnanhallitus:
Luonnoksen uudet yleismääräykset rakennuskohteen sijoittamisesta vastaavat nykyisiä, rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä. Lautakunta pitää tärkeänä, että rakennusten vähimmäisetäisyydet vesistön rantaviivasta lisäävät kaavan yleismääräyksiin nykyistä vastaavina, mikä turvaa rantaosayleiskaavan alkupeuran tavoitteen toteutumista ja maanomistajien tasapuolista kohtelua. Myös alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet kaavamääräyksissä selkeyttävät kaavan ohjaavaa vaikutusta rakentamisessa.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaava on edennyt hyväksymisvaiheeseen. Tavoiteltu aikataulu on, että kaavan hyväksymiskäsittely on Vesilahden kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2026.

Uudet yleismääräykset huomioidaan käynnissä olevan rakennusjärjestyksen uudistamisen jatkovalmistelussa. Lautakunta toivoo rakennusjärjestyksen etenemisen varmistamiseksi, että 1. vaihekaava etenee mahdollisimman nopealla aikataululla ja että esitettyihin yleismääräyksiin ei tehdä olennaisia muutoksia kaavatyön edetessä.	
LAUSUNTO	VASTINE
Lupa- ja valvontavirasto:	Vesilahden kunnanhallitus:
Lupa- ja valvontavirasto on edellisissä vaiheissa pitänyt tärkeänä, että rantarakentamisen vähimmäisetäisyyksien lisäksi myös rakennusoikeus on tarpeen osoittaa kaavakartalla. Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt, että rakennusoikeuksien osoittamiselle voimassa oleva rakennusjärjestys on hyvä lähtökohta. Kunta on vastineessaan todennut, että 1. vaihekaavan tavoitteena on tuoda kaavaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua. Muut päivittämistarpeet arvioidaan rantaosayleiskaavan päivittämisen seuraavassa vaiheessa. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että Vesilahden rakennusjärjestys on laadittu vuonna 2004 ja päivitetty suunnittelutarvealueen osalta vuonna 2015. Rakennusjärjestys ei vastaa uudistetun rakentamislain vaatimuksia ja se on uusittava vuoden 2027 loppuun mennessä. Voimassa oleva Vesilahden rantaosayleiskaava on saanut lainvoiman vuonna 2002, joten kaava-alueen rantarakentamisen rakennusoikeutta on lähes koko kaavan voimassa olon ajan ohjannut sama rakennusjärjestys. Lupa- ja valvontavirasto esittää edelleen, että rakennusoikeus osoitetaan 1. vaihekaavan kaavakartalla nykyisen rakennusjärjestyksen mukaisesti. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että rakennusoikeudet tulee ratkaista yleiskaavassa rakennusjärjestyksen sijaan.	Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan tavoitteeksi on asetettu tuoda kaavaan ainoastaan määräykset, jotka koskevat kaikkien rakennusten vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta ja rakennusten alinta suositeltavaa korkeuslukua. Alueidenkäyttölaissa ei ole määrätty, että yleiskaavassa tulisi osoittaa rakentamisen määrä. Vesilahden kunnan tulkinta on, että yleiskaavan yleismääräys, jonka mukaan rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä, ei ole lain vastainen. Oleellista on, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista, jotta yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena. Voimassa olevassa rantaosayleiskaavassa on tunnistettu päivittämistarpeita, joita arvioidaan seuraavassa, Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 2. vaihekaavassa. Tavoitteena on, että 2. vaihekaavan laatiminen ajoittuu vuosiin 2027-2030. Vesilahden rakennusjärjestyksen päivittäminen on edennyt ehdotusvaiheeseen. Ehdotus on päivätty 1.4.2026.
Lopuksi Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että alimpia suositeltavia rakentamiskorkeuksia koskien toimivaltainen viranomainen on Lounais-Suomen elinvoimakeskus.	Vesilahden kunta kiittää tiedosta.

3.12.2025

1

Vesilahden kunta

Vesilahden rantaosayleiskaavan 1. vaihekaava

Pe 14.11.2025 klo 12.05-12.58

Teams

Viranomaisneuvottelu

Läsnä	
Mikko Latvala	Vesilahden kunta
Hannu Eerikäinen	Pirkanmaan ELY-keskus
Anna-Leena Lehto	Pirkanmaan maakuntamuseo
Kirsi Luoto	Pirkanmaan maakuntamuseo
Hanna Djupsjöbacka	Pirkanmaan liitto
Helena Väisänen	Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

MUISTIO

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Neuvotteluun osallistuvat esittäytyivät.

Sovittiin, että Hannu Eerikäinen toimii neuvottelussa puheenjohtajana ja Helena Väisänen laatii muistion.

2. Rantaosayleiskaavan 1. vaihekaavan luonnos

Helena Väisänen esitteli 7.11.2025 päivätyn Vesilahden rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan luonnoksen.

Väisänen kertoi, että on keskustellut ennen kaavan laatimista sen esitystavasta ja sisällöstä Pirkanmaan ELY-keskuksen Hannu Eerikäisen kanssa. Kaavakartan pohjakarttana on käytetty maanmittauslaitoksen vektoripohjaista maastotietokantaa ja kiinteistöraja-aineistoa. Kaavakartalla on esitetty ranta-asemakaava-alueiden ulkorajat.

Kaavamutoksen yleismääräyksiin on tuotu uutena määräyksenä rakennuksen vähimmäisetäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Kaavaluonnoksessa on edelleen määrätty, että rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

3. Osallistujien kommentit

Pirkanmaan liitto/ Hanna Djupsjöbacka:

Yleiskaavan pohjakartan esitystekniikasta ei ole säädetty lailla. Kaavan hyväksymispäätös ei koske pohjakarttaa, joka on joustavaa aineistoa. Pirkanmaan maakuntakaavan Elonkirjon ja energian vaihekaavaan on kirjattu tiedot käytetystä pohjakartasta.

On hyvä, että rantaosayleiskaavaan lisätään määräykset myös kerrosalaltaan alle 30 m² suuruisten rakennusten osalta.

Pirkanmaan ELY-keskus/ Hannu Eerikäinen:

Oleellista pohjakartan suhteen on, että käytetään tarkoituksenmukaista pohjakarttaa.

Uuden rakentamislain ajalta on vain vähän kokemusta, miten lakia tulisi soveltaa rantaosayleiskaavan muutosta laadittaessa. Lakimuutoksen vaikutukset ovat vielä epäselviä, ja asiaan liittyvät oikeuskäytännöt toistaiseksi puuttuvat.

Voimassa olevan rakentamislain mukaan rakennusjärjestyksessä ei voi määrätä kerrosalaltaan alle 30 m² suuruisten rakennusten rakennusoikeudesta, sijoittamisesta ja sopeuttamisesta ympäristöön. Niiden suhteen 7.11.2025 päivätyn rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan luonnosta on tarpeen tarkistaa/ täydentää.

Kaava-aineistoon on tarpeen sisällyttää nyt esillä olleiden kaavakartan ja kaavamääräysten lisäksi kaavaselostus ja vaikutusten arviointi.

Pirkanmaan maakuntamuseo/ Kirsi Luoto:

Koska kaavamuutos koskee vain yleismääräyksiä, laajaa selvitystarvetta ei tässä vaiheessa ole.

Voimassa oleva rantaosayleiskaava perustuu osin vanhentuneeseen tietoon. Kaavan jatkotyössä, kun merkintöjä aletaan uudistamaan, tulee ajankohtaiseksi myös arkeologisten kohteiden selvitysten päivitystarve.

Luoto tiedusteli, olisiko mahdollista, että rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavassa annettaisiin maakuntakaavan kanssa yhteneväinen yleismääräys arkeologisista kohteista.

Pirkanmaan maakuntamuseo/ Anna-Leena Lehto:

Jos kaavamuutoksessa pitäydytään vain yleismääräyksissä, ei tässä vaiheessa tarvita maakuntamuseon lausunnossaan esittämiä selvityksiä. Selvitystarve tulee ajankohtaiseksi siinä vaiheessa, kun rantaosayleiskaavaa jatkossa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.

Maakuntamuseo esittää, että kaavamääräyksissä voitaisiin huomioida rannan luonnonmukaisuus ja puustoisena säilytettävä rantavyöhyke.

Lehto huomautti, että maakuntamuseo on esittänyt tarkennuksensa rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan kanssa samaan aikaan vireillä olevaan Vesilahden rakennusjärjestyksen uudistukseen. Rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavaa laadittaessa olisi arvioitava, mitkä ovat valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (VAMA2021) pysyvän asumisen rakennuspaikan suurimman sallitun kerrosluvun ja rakennusoikeuden vaikutukset maisemaan.

Vesilahden kunta/ Mikko Latvala:

Tavoitteena on, että vaihekaava laaditaan ilman, että kaavakarttaa piirretään kaava-alueiden ulkorajoja lukuun ottamatta.

Rantaosayleiskaavan uudistamisen jatkotyötä varten on tiedostettu, että siihen liittyy laaja selvitystarve.

Arkkitetoimisto Helena Väisänen/ Helena Väisänen:

Rantaosayleiskaavan muutoksen 1. vaihekaavan laatimisen yhteydessä on harkittava rakennusjärjestyksen ja kaavan yleismääräysten suhdetta.

Kaavamuutosta laaditaan yhteistyössä viranomaisten kanssa, jotta rakentamislain ja alueidenkäyttölain säädökset tulisivat siinä oikein sovelletuksi.

4. Kaavahankkeen jatko

Kaavaluonnos on valmisteilla. Kaavaluonnoksesta tullaan pyytämään viranomaisten lausunnot.

Viranomaisneuvottelun muistio lähetetään osallistujille kommentoitavaksi ennen sen liittämistä mukaan kaava-aineistoon.

5. Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti neuvottelun kello 12.58.

Muistion laati

5.12.2025

Helena Väisänen

VESILAHDEN KUNTA

RANTAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS

1. VAIHEKAAVA

1:20 000

Merkintöjen selitykset:

———— Kaava-alueen raja

— · · · — 15 m kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva

Uudet yleismääräykset:

RAKENNUSKOHTEN SIJOITTAMINEN

Rakennuksen etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 25 metriä lukuun ottamatta kerrosaltaan enintään 25 m² suuruista saunarakennusta, jonka saa sijoittaa 15 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

ALIN SUOSITELTAVA RAKENTAMISKORKEUS

Rakennettaessa ranta-alueilla on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut. Rakennuskohteen korkeusasemaa määritettäessä tulee ottaa huomioon myös rakennuksen käyttötarkoitus, rakennustapa ja rakennuspaikan ominaispiirteiden vaatima lisäkorkeus.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on Pyhäjärven ranta-alueilla N2000 +78.80.

Alin suositeltava tulvaherkkien rakenteiden korkeustaso N2000-järjestelmän mukaisesti on muiden järvien ja jokien ranta-alueilla 1,0 metriä ylävesirajaa korkeammalla tai ellei ylävesirajaa ole tiedossa, vähintään 1,5 metriä keskivedenkorkeutta korkeammalla.

MUUTTUVA YLEISMÄÄRÄYS

Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.

KUMOTTAVA MÄÄRÄYS

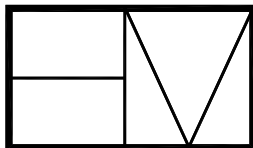
~~Rakennuspaikkojen rakennusoikeudesta, rakennusten sijoittamisesta, rakentamistavasta ja muusta käytöstä, kuten jäte- ja vesihuollosta on säädetty kunnan rakennusjärjestyksessä.~~

Pohjakartta-aineisto: Maanmittauslaitos 2025

29.05.2026

Helena Väisänen
Arkkitehti, SAFA

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Tämä rantaosayleiskaavan muutos on hyväksytty Vesilahden kunnanvaltuuston päätöksellä 15.6.2026 § 31.
Kaava on tullut lainvoimaiseksi 5.8.2026.